

OKVIRNI KATALOG TEMA

STRUČNA USAVRŠAVANJA
U SEKTORU ODGOJA I
OBRAZOVANJA KANTONA
SARAJEVO

Ovaj okvirni katalog tema stručnog usavršavanja u sektoru odgoja i obrazovanja rezultat je *Analize stanja profesionalnog razvoja zaposlenih u odgojno-obrazovnim ustanovama u Kantonu Sarajevo*, koju je uradio stručni tim Sektora za ljudske resurse JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo u periodu maj-juli 2022. godine.

Profesionalni razvoj je proces obrazovanja, obuke, učenja i podrške koji se događa u vanjskoj ili radnoj okolini u kom učestvuju kvalifikovani, obrazovani profesionalci. Cilj je promocija učenja i razvoj profesionalnog znanja, vještina i vrijednosti, koji pomažu u odluci i provođenju promjena u ponašanju, djelovanju i stavovima u svrhu efikasnijeg rada. Tim procesom se teži postizanju balansa između pojedinaca, institucije i nacionalnih/sistemskih potreba.¹ (Bolam, 2002).

---

¹Model-za-unapređenje-sistema-kontinuiranog-profesionalnog.pdf (aposo.gov.ba) (5. 5. 2022)

Sadržaj

Uvod.....	5
OBLAST A: OPĆE GLOBALNE TEME	8
OBLAST B: METODIČKE I STRUČNE TEME	22
OBLAST C: STRUČNA USAVRŠAVANJA RADIONIČKOG TIPA.....	50
OBLAST D: INDIVIDUALNA STRUČNA USAVRŠAVANJA.....	59
OBLAST E: KOLEKTIVNA STRUČNA USAVRŠAVANJA NA NASTAVNIČKOM VIJEĆU	64
OBLAST F: KONFERENCIJE O OBRAZOVANJU U SVIJETU	67

Uvod

Kontinuirano stručno usavršavanje zaposlenih u oblasti odgoja i obrazovanja jedna je od ključnih karika kvalitetnog obrazovanja. Odlukom o osnivanju Javne ustanove „Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja (u daljem tekstu: IRPO), u članu 9, stav (3), tačke i) i j), jasno je predviđena uloga IRPO-a u procesima stručnog usavršavanja. Tako se navedenim odredbama navodi: pruža stručnu pomoć, izrađuje kataloge tema i predlaže akreditaciju programa za profesionalni razvoj, kontinuirano organizira i provodi stručno usavršavanje/obuke te vrši praćenje stručnog usavršavanja odgajatelja/nastavnika/stručnih saradnika/pomoćnika direktora/direktora u odgojno-obrazovnom procesu i psihosocijalnom razvoju djece i učenika (i); učestvuje u pripremi, organizaciji i realizaciji sjednica stručnih aktiva direktora predškolskih ustanova, osnovnih i srednjih škola (j).

Slijedom pobrojanih djelatnosti IRPO-a, kreirana je organizaciona struktura ove javne ustanove, pri čemu Sektor IV, između ostalog, radi na kreiranju okvira za planiranje i realizaciju programa stručnog usavršavanja i profesionalnog razvoja. Samo osnaženi i kapacitirani prosvjetni radnici bit će u mogućnosti da odgovore na sve izazove u obrazovnom sistemu koji se zbog globalnih kretanja ubrzano mijenja. Spremnost prosvjetnih radnika da isporuče zahtjeve profesije, njihovi adekvatni odgovori i reakcije pretpostavke su kreiranju funkcionalnog sistema za prepoznavanje i unapređenje potencijala svakog učenika, s jedne strane, te postizanja stepena zadovoljstva prosvjetnih radnika s druge strane.

Po okončanju inicijalnog obrazovanja mladi nastavnici obično prolaze kroz proces “pripravnništva” te kroz određeni plan stječu osnovna znanja iz rada u školi finalizirajući taj proces polaganjem “ispita za samostalni odgojno-obrazovni rad”. Tako postavljen naslov ovog ispita ispravno sugerira da je snaga sistema upravo u pojedincima koji čine sistem i da svaki pojedinac uistinu ima naglašenu individualnu ulogu u autonomiji koju uživa u odgojno-obrazovnom procesu. Pa ipak, samo kroz standardizirane prakse, kroz harmonizaciju pristupa, kroz kreiranje sistema zajedničkih vrijednosti dolazi se do prednosti koje nudi sistem u poređenju s individualnim pristupom. Standardizacija, harmonizacija i kreiranje zajedničkih vrijednosti imperativ su u procesima upravljanja kvalitetom i kreiranju parametara kroz koje bi učinci rada bili mjerljivi.

Nastavnička profesija danas, uključujući profesiju rukovodilaca i stručnjaka stručnih službi škole, sve više nadilazi tradicionalnu zagledanost u učenička postignuća i realizaciju nastavnog plana i programa u užem smislu, kao aktivnosti koje se realiziraju u toku časa u tradicionalnim organizacijskim prostornim i vremenskim formama. Tradicionalni pogled u obrazovanju baziran je na mjerljivim postignućima (*achievement*). Međutim, učenički ukupni doživljaj obrazovanja stječe se u širem okviru koji nadilazi tradicionalne forme časa i nastavnog plana i programa, na što je inicijalno obrazovanje nastavnika najviše fokusirano. Savremeni obrazovni sistemi sve više

pažnje posvećuju suportivnim, vannastavnim i posebnim programima kroz koje se postiže korelacija, naravno i s ishodima učenja u nastavnim predmetima, ali još više s onim čime se postiže ukupno zadovoljstvo procesima obrazovanja i čime se fokusirano gleda na dobrobit učenika (*wellbeing*). Inicijalno obrazovanje nastavnika vrlo je oskudno obuhvatalo pitanje prepoznavanja nadarenosti, ranjivosti, rizičnosti, prepoznavanja karakternih snaga i vrlina, interdisciplinarnosti, funkcionalnosti znanja i drugih sfera bez kojih odgoj i obrazovanje naprosto postaju sami sebi svrha.

Od svog osnivanja, u vrlo kratkom periodu od godinu dana rada, IRPO je ponudio niz formi i tema za stručno usavršavanje prosvjetnih radnika, praveći tako prototip budućeg sistema profesionalnog razvoja prosvjetnih radnika, što je jedan od prioritarnih ciljeva Ministarstva za odgoj i obrazovanje. U svim formalno-pravnim okvirima² ističe se da su odgajatelji, nastavnici i stručni saradnici u Kantonu Sarajevo obavezni da se kontinuirano stručno usavršavaju i educiraju u toku cijelog radnog vijeka. S druge strane, ne mogu se pronaći elementi konzistentnog i kontinuiranog organiziranja i realiziranja stručnog usavršavanja i unapređenja profesionalnog razvoja odgajatelja, nastavnika i stručnih saradnika u Kantonu Sarajevo kao ni sistematizirana evidencija iz ove oblasti. Također, aktualni pravni okvir ne predviđa eventualne benefite za one nastavnike koji se kontinuirano profesionalno usavršavaju. Naravno, ovo ne znači da profesionalnog razvoja u Kantonu Sarajevo nije bilo, ali je evidentno izostao sistemski pristup.

Upravo u svjetlu potrebe za sistemskim pristupom, IRPO je nastojao kreirati Okvirni katalog tema stručnog usavršavanja. Koncept koji je ponuđen podrazumijeva podjelu procesa stručnog usavršavanja po oblastima, kako slijedi:

- Oblast A: Opće globalne teme;
- Oblast B: Metodичke i stručne teme;
- Oblast C: Stručna usavršavanja radioničkog tipa;
- Oblast D: Individualna stručna usavršavanja;
- Oblast E: Kolektivna stručna usavršavanja na nastavničkom vijeću;
- Oblast F: Konferencije o obrazovanju u svijetu.

Ovako osmišljen koncept ima za cilj prepoznati teme koje kroz Oblast A nude vrijednosne, orijentacijske odrednice za profesionalnu zajednicu, kako bi se kreirao zajednički vrijednosni sistem baziran na ciljevima i načelima koji su proklamirani kroz zakonske propise u obrazovanju, a istovremeno bi se držao korak s ciljevima održivog razvoja i stremljenju ka optimalnom ambijentu za cjelovit razvoj učenika. Oblast B nudi teme metodičkog i stručnog usavršavanja kroz prisustvo većeg broja učesnika, a Oblast C fokusirano, s manjim brojem učesnika,

---

² Pravilnik o stručnom usavršavanju odgajatelja, profesora/nastavnika i stručnih saradnika u predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama i domovima učenika ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 19/04), član 4.

omogućava razvoj praktičnih vještina potrebnih prosvjetnim radnicima. Oblast D nudi primjere individualnog stručnog usavršavanja koji mogu dati ideju prosvjetnim radnicima da prošire svoja profesionalna znanja i vještine, i to u odnosu na trendove koji postoje u razvijenim zemljama. Oblast E sistematizirano obuhvata cjelokupni nastavnički kolektiv jedne škole. Novina je Oblast F, koja nastoji diseminirati renomirane edukacijske konferencije u svijetu, čime bi se stekli uvjeti da jedan dio prosvjetnih radnika uzme učešće u ovim konferencijama, te stečena saznanja i vještine prenese na obrazovnu zajednicu u Kantonu Sarajevo.

Zamišljeno je da ove teme budu prevashodno ponuđene prosvjetnim radnicima uz mogućnost izbora kako bi se osiguralo da kroz autorefleksiju svako može izabrati temu koja bi unaprijedila profesionalne vještine. Također, ostavljena je mogućnost sugeriranja učestvovanja u određenim temama, kada sistem samoprocjene i vanjske procjene u potpunosti bude implementiran u školama. Kod kreiranja Okvirnog kataloga tema stručnog usavršavanja potrebno je referirati se na sve aktivnosti koje organiziraju drugi sektori IRPO-a. Tako je važno pratiti procese koji se realiziraju s ciljem implementacije kurikularne reforme, pristupa u formativnom praćenju učeničkih postignuća, započetim procesima u razvoju vannastavnih i posebnih programa, aktivnostima na realizaciji udžbeničke politike, kao i u aktivnostima unapređenja školske infrastrukture i primjene pedagoških standarda i normativa za programiranje rada škole. Veoma je važno uzeti u obzir već kreirane mehanizme zaštite i dobrobiti učenika, kao i činjenicu da Ministarstvo za odgoj i obrazovanje već treću godinu zaredom provodi istraživanje o faktorima stresa kod učenika i nastavnika, čiji rezultati moraju biti pretočeni u primjenjive forme podizanja svijesti i jačanja vještina radnika u obrazovanju.

U narednom periodu neophodno je kreirati veb-platformu i bazu podataka koja bi bila dostupna svim odgojnim i obrazovnim ustanovama u Kantonu Sarajevo, odnosno svim prosvjetnim radnicima. Ova bi platforma afirmirala važnost profesionalnog usavršavanja, kontinuiranog stručnog usavršavanja i trebala bi ponuditi teme stručnog usavršavanja.

Nadalje, neophodno je osigurati i bodovni sistem učešća u stručnom usavršavanju i sve to dovesti u vezu s procesom praćenja i vrednovanja rada prosvjetnih radnika i procesom stjecanja stručnih zvanja kroz izradu novog Pravilnika o ocjenjivanju, napredovanju i stjecanju stručnih zvanja odgajatelja, profesora/nastavnika i stručnih saradnika u predškolskim ustanovama, osnovnim, srednjim školama i domovima učenika.

Očekuje se da će ovaj Katalog tema stručnih usavršavanja odgajatelja, nastavnika, stručnih saradnika, administrativno-finansijskog i rukovodnog osoblja biti dobar osnov za organiziranje i realiziranje kolektivnih, ali i individualnih stručnih usavršavanja za zaposlene u odgojno-obrazovnim ustanovama Kantona Sarajevo.

OBLAST A: OPĆE GLOBALNE TEME

Profesionalni razvoj može i treba pomoći zaposlenim u odgojno-obrazovnim ustanovama da postanu korisniji praktičari, unaprijede poglede na vlastitu karijeru ili jednostavno pomognu da se osjećaju pozitivnije u radu i osobno ispunjenim. Iako je profesionalni razvoj važna komponenta radnog vijeka, također predstavlja sredstvo za upravu odgojne i obrazovne institucije da podrže svoje osoblje.

Organizirana stručna usavršavanja značajno unapređuju saradnju nastavnika koja je važna za njihov razvoj, a neki od nastavnika mogu sami voditi takve aktivnosti učenja. Ovo se direktno reflektira na pozitivnu školsku kulturu i dobru radnu atmosferu.

JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja osigurat će nastavnicima i stručna usavršavanja koja nisu dio redovnih nastavnih programa, ali koja će ih dodatno osnažiti iz različitih oblasti koje su relevantne za moderno društvo i kreiranje profila učenika koji će biti građani svijeta. U tabelama ispod su prijedlozi općih globalnih tema za aktualnu školsku godinu.

TEMA	Filozofija za djecu (P4C)
OPIS	<p>Ovom temom razvijamo kritičko, kolaborativno, kreativno i brižno mišljenje.</p> <p>Podstičemo kognitivni razvoj dostizanjem mišljenja višeg reda (konceptualizacija, identificiranje i promišljanje velikih ideja i pitanja, analiza, evaluacija i donošenje valjanih zaključaka, metakognitivna znanja).</p> <p>Razvijamo vrline kao što je etička osviještenost o tome kakva vrsta ljudi žele postati.</p> <p>Podstičemo socio-emocionalni razvoj učenika o tome u kakvom bi svijetu voljeli živjeti.</p> <p>Svi ciljevi usmjereni su na razvijanje učeničkih kompetencija kroz strogo vođeni, strukturirani dijalog, a rezultat tih nastojanja jesu mladi ljudi spremni preuzimati odgovornost za svoje učenje i djelovanje u svijetu u kojem žive.</p>

TEMA	Razgovor – zaboravljeni ritual
OPIS	<p>Ovom temom razvijamo interpersonalne verbalne i neverbalne vještine pomoću simulacija, individualnih i grupnih razgovora sa stručnjacima iz oblasti umjetnosti (glumci, pisci, muzičari...), jačamo emocionalne kompetencije i glumačke vještine, osnažujemo nastavnike kao režisere u modernoj interdisciplinarnoj nastavi.</p> <p>Ukazati na značaj kontinuirane priče i razgovora iz svakodnevnog života i o svakodnevnom životu kroz primjere naših poznatih književnika Dževada Karahasana i Mustafe Širbića.</p>

TEMA	Radna etika u odgojno-obrazovnim ustanovama Skriveni kurikulum: rituali i ambijent
OPIS	<p>Ovom temom razvijamo pozitivne principe radne etike, vrijednosne stavove svakog pojedinca i člana lokalne zajednice koji učestvuju u provedbi nastavnog plana i programa definiranog na ishodima učenja, a s krajnjim ciljem razvijanja pozitivnih etičkih vrijednosti kao što su: ljubav, sloboda, tolerancija, pravda, odgovornost i poštenje. U realizaciji ovih ciljeva učestvuju svi zaposleni u odgojno-obrazovnim ustanovama.</p>

TEMA	Regeneracija: oslobađanje od nakupljenog stresa u nastavničkoj profesiji i proaktivne strategije suočavanja s istim
------	---

OPIS	<p>Ovom temom saznajemo šta izaziva stres i zašto. Saznajemo kako se osloboditi od nakupljenog stresa u nastavničkoj profesiji i kako se suočiti sa stresom. Kod nekih izvora stresa ne možemo se uspješno boriti tehnikama neposredne akcije pa će nam biti potrebna palijativna tehnika, a ona podrazumijeva sve ono što se može učiniti kako bi se ublažio osjećaj stresa, čak i kada izvor stresa nije nestao.</p>
------	--

TEMA	Značaj humora u nastavničkoj profesiji
OPIS	<p>Ovom temom uočavamo i primjenjujemo prednosti korištenja humora u nastavi u vidu poboljšanja koncentracije, motivacije, pažnje, pa sve do lakšeg rješavanja problema, što direktno djeluje na poticajno okruženje u školi koje je od značajne važnosti za postizanje odgojno-obrazovnih ciljeva. Humor kao osobina odlično bi pristajala jednom nastavniku, međutim, potrebno je ispitati koliko se često koristi u nastavi kako bismo doznali mišljenja i stavove nastavnika i učenika o primjeni i važnosti humora i sarkazma u nastavi za kreiranje poticajnog okruženja za učenje i rad.</p>

TEMA	Da li je ocjena najvažnija u odgojno-obrazovnom procesu – “ocjenjujemo” li odgojne vrijednosti kod učenika?
OPIS	<p>Očekujemo da stručni saradnici u školama utječu na sve učesnike odgojno-obrazovnog procesa, roditelje i učenike, da je odgojna vrijednost veoma značajna i da ocjena u obrazovnom smislu nije najvažnija.</p> <p>Živimo u društvu u kojem su školske ocjene iznimno važne, kako učenicima, tako i njihovim roditeljima i nastavnicima. U današnjem obrazovanju sve se češće postavljaju pitanja poput <i>Koliko trebamo znati za ocjenu odličan?</i>, <i>Je li to dovoljno za peticu?</i>, te mnoga druga pitanja u vezi s ocjenama. Upravo takvo razmišljanje dovelo je do pojave raznih emocija krajem ljeta, odnosno početkom nove školske</p>

	godine. Neki ju učenici i roditelji očekuju s veseljem, no ima i onih kod kojih se pojavljuju strah i druge negativne emocije.
--	--

TEMA	Saradnja škole s roditeljima
OPIS	Ukazati na važnost zajedničkog nastojanja roditelja i škole da doprinesu razvoju učenika, da usaglase pedagoške postupke prema učenicima, da potiču motivaciju učenika za što boljim postignućima i ostvarenjem njihovih potencijala, ali i da se međusobno upoznaju. Bolje poznavanje škole i roditeljskog doma, uvjeta i načina rada pomaže školi i porodici da ostvare uspješniju saradnju i budu partneri u ostvarenju dječijeg razvoja i kvalitetno postavljanje granica u partnerskom odnosu roditelj – nastavnik.

TEMA	Izgradnja demokratske/inkluzivne kulture u školi (dječija prava)
OPIS	Ukazati na važnost inkluzivne kulture obrazovanja i pregledno razmotriti njezine elemente u odnosu na inkluzivnu orijentaciju, inkluzivni etos i inkluzivno djelovanje. Ukazana je potreba praćenja i unapređivanja kvalitete inkluzivne kulture škole putem pokazatelja inkluzivnosti implementiranih u samovrednovanje rada škola koje će omogućiti bolju kvalitetu školovanja učenika s teškoćama.

TEMA	Pedagoška upotreba informacijskih tehnologija
------	---

OPIS	Ukazujemo na kontinuirani način poučavanja i učenja u školama uz IKT, bazirajući se na promjene u svim sferama života koje nosi 21. stoljeće.
------	---

TEMA	Psihologija karijere
OPIS	Razvijamo vrijednosti kao što su samoispunjenje i osobna svjesnost ljudi o tome koliko je životni izbor važan za opću dobrobit. Ukazujemo na to da neprikladne odluke u pogledu odabira i razvoja karijere u različitim životnim razdobljima mogu imati posljedice kako finansijske, tako i psihološke prirode. Stoga je donošenje karijernih odluka prilično stresan proces.

TEMA	Psihologija individualnih razlika
OPIS	Psihologija individualnih razlika jeste psihološka naučna disciplina koja se bavi izučavanjem individualnih razlika među ljudima u pogledu psihičkih osobina kao što su: opće intelektualne sposobnosti, specifične sposobnosti (spacijalne, verbalne, vizualne, motoričke itd.), crte ličnosti itd. Osnovni cilj ove naučne discipline i edukacije jeste traganje za objašnjenjima i potencijalnim uzročnicima koji mogu biti u osnovi registriranih individualnih razlika među učenicima.

TEMA	Digitalne kompetencije učenika, prednosti, izazovi, društvene mreže
OPIS	Pronalazimo primjerene načine kako djecu osvijestiti da se medijski opismene, kritički promišljaju o medijskim sadržajima koje nalaze na društvenim mrežama, te da ih odgovorno i sigurno koriste.

TEMA	Škola kao ukupni doživljaj
OPIS	Da bismo živjeli savremenu školu, potrebna je pozitivna školska klima i inovativne strategije učenja. Povezanost ova dva faktora dovodi do zadovoljstva sve tri karike koje učestvuju u odgojno-obrazovnom procesu: sretnog učenika, zadovoljnog roditelja i motiviranog nastavnika. Veoma je važno da se svako dijete kao pojedinac osjeća ugodno u školskom okruženju koje će ga podsticati na učenje. Tako organizirano i sigurno školsko okruženje neminovno dovodi do ostvarenja postavljenih ciljeva.

TEMA	Tradicionalni i reformirani pogled na obrazovanje: postignuća
OPIS	Način odgoja i obrazovanja mijenjao se kroz različita društva i zavisio je od društvenih, ekonomskih, socijalnih i drugih faktora. Reformirani pogled na obrazovanje podrazumijeva kontinuirani napredak u svim segmentima nastave prateći savremene tokove. Na taj način nastavnici i učenici postaju partneri, što rezultira razvojem vještina i novih kompetencija na obostrano zadovoljstvo. Kao krajnji rezultat, dobijamo mladog, kompetentnog, stručnog i sposobnog građanina koji će biti koristan član lokalnoj zajednici, državi i globalnom društvu.

TEMA	Kontinuirani javni prostor – Medijska i informacijska pismenost kao životni stil
OPIS	Medijska i informacijska pismenost dvije su neodvojive komponente koje pripadaju javnom prostoru, a obuhvataju

	znanje, vještine i stavove kroz koje je moguće razumjeti ulogu medija u svakodnevnom životu.
--	--

TEMA	Nastavnik – režiser svog časa
OPIS	Svaki nastavnik ima mogućnost kreirati čas tako da on bude zanimljiv i efikasan. Neophodno je nastavnike osnažiti da budu režiseri svojih časova uz podršku i pomoć vanjskih saradnika – režisera i glumaca.

TEMA	Emocionalna radna snaga i glumačke vještine
OPIS	Nastavnik će biti sposoban da sadržaj aktivnosti na času pokaže koristeći emociju i da na taj način ukaže na pozitivan i negativan stav. U fokus će staviti izražavanje emocija putem neverbalne komunikacije.

TEMA	Ciljevi održivog razvoja prema Ujedinjenim nacijama
OPIS	Ciljevi održivog razvoja predstavljaju globalni poziv na djelovanje u pravcu okončanja siromaštva, zaštite okoliša i klime na našoj planeti i pružanja mogućnosti uživanja mira i prosperiteta svim ljudima, svuda u svijetu. To su ciljevi na kojima radi UN u Bosni i Hercegovini danas.

TEMA	Pristupanje euroatlantskim integracijama praktičnim primjenjivim standardima
OPIS	Cilj Bosne i Hercegovine jeste ulazak u euroatlantske integracije i biti dijelom zemalja EU. Bosna i Hercegovina na tom putu mora ispuniti određene uvjete. Jedan od ključnih uvjeta jeste nastava zasnovana na ishodima učenja, reforma obrazovanja.

TEMA	Koncepti znanja i prakse učenja: kako se mijenjamo kroz povijest?
OPIS	Ljudska svijest o spoznaji samog sebe, o nastanku i razvoju u svakom smislu traje od samog početka života na Zemlji. Saznanja o tome su se kroz historiju širila i prakse izučavanja su se mijenjale. Na taj način mijenjao se čovjekov odnos prema društvu i prirodi u cjelini.

TEMA	Karakterne snage i vrline – savremeni pristupi prevenciji ovisnosti
OPIS	Savremeni pristup prevenciji ovisnosti ne znači zastrašivanje koje se pokazalo kontraproduktivnim. Potrebno je razumjeti zbog čega neko postaje ovisnik, na koji drugi način može zadovoljiti svoje potrebe a da se ne fokusira na ovisnost ili na sredstvo ovisnosti. Najsavremeniji modeli prevencije ovisnosti treba da se fokusiraju na razvoj životnih vještina kod djece i mladih i na izgradnju kvalitetnih odnosa s drugima. Dakle, fokus je potrebno staviti na zaštitne faktore i na jačanje životnih kompetencija.

TEMA	Utemeljeno samopouzdanje: Šta nikada ne reći učeniku?
OPIS	Moguće je da nastavnik izgubi strpljenje i kaže neke riječi koje bi mogle povrijediti učenike. Većini učenika to nije veliki problem ako je riječ o nastavniku kojeg poštuju. Ali, ako nema povjerenja, učenici će biti manje spremni oprostiti nastavniku kad su uvrijeđeni ili im je učinjena neka nepravda. Nastavnici treba da izbjegavaju izgovarati ono za šta unaprijed znaju da bi moglo učenicima nanijeti bol.

TEMA	Prevenција korupcije: društvo relacija i institucionalno nasilje
------	--

OPIS	Tolerancije i dijaloga mora biti više u komunikaciji pojedinaca, grupa, dakle svih subjekata u društvu. Oni su prevencija za sve vrste nasilja.
------	---

TEMA	Podučavanje o prošlosti: holokaust, agresija, genocid, ratni zločini
OPIS	U savremenom društvu, društvu demokratije, tolerancije i ljudskih sloboda, veoma je važno naše generacije mladih, buduće građane globalnog društva educirati i pomoći im da izgrade svoj stav o “mračnim” danima prošlosti u našoj i svjetskoj historiji.

TEMA	Prosvjetni radnik kao model ponašanja – naglašena društvena odgovornost
OPIS	U modelu prosvjetnog radnika spajaju se profesionalne i lične vrijednosti i jedne bez drugih ne mogu. Mladi se ugledaju na svog nastavnika, on je njihov model, prihvataju vrijednosti koje on zastupa. Prema tome, prosvjetni radnici grade ljude budućnosti ne samo svojom ekspertizom već i svojim ponašanjem. Samim tim jasno je da prosvjetni radnik ima naglašenu i društvenu odgovornost.

TEMA	Kada smo pasivno agresivni?
OPIS	Pasivno agresivno ponašanje javlja se onda kada se želimo suprotstaviti zahtjevima radnog i socijalnog okruženja. Glavni pokazatelji takvog stanja jesu odugovlačenje, tvrdoglavost, mrzovoljnost i neefikasnost. Takve osobe nisu sposobne ljutnju i frustraciju izraziti na zdrav način.

TEMA	Mir na radnom mjestu: Kako prepoznati toksična ponašanja?
OPIS	Toksična ponašanja negativna su ponašanja koja utječu na rad i klimu na radnom mjestu. Možemo ih prepoznati pomoću karakterističnih pokazatelja kao što su: sebičnost, ljubomora, zavist, stvaranje drame i konflikta, pokušaj manipuliranja drugima, korištenje drugih kako bi se zadovoljile vlastite potrebe, pretjerana kritičnost prema sebi i drugima te nanošenje štete samom sebi i okruženju.

TEMA	Demografska kretanja i prognoze – Ambijent kreiranja prostora za ugodan život
OPIS	U današnjem savremenom društvu demografske promjene jedan su od najvećih problema kojim se bave stručnjaci. Od demografskih promjena zavisi standard i kvalitet života određene grupe i okruženja u kojem živi.

TEMA	Šta je filozofija iza inkluzije?
OPIS	Iza implementacije modela inkluzije stoji filozofija koja inkluziji ne daje prioritet. Ta filozofija predviđa korištenje posebnih učionica i specijalnih škola za obrazovanje djece s teškoćama u razvoju. Potrebno je da se tipični i atipični učenici uvedu u svijet inkluzije na obostranu korist te da ih naučimo empatiji.

	<p>Neophodno je prevazići klasični pristup filozofije inkluzije. Učesnicima je potrebno pokazati put kako biti što uspješniji inkluzivni nastavnik, omogućiti da što bolje razumiju koncept obrazovanja zasnovanog na ljudskim pravima. Za razliku od klasičnog pristupa filozofije inkluzije, potrebno je urediti inkluzivne škole, gdje bi učionice i škole bile mjesta kvalitetnih usluga za djecu te promovirale osnovne životne vrijednosti, razvijale stavove, vještine i znanja.</p> <p>Utemeljenje inkluzivnog odgoja argumentirano je i opravdano i u planovima ekonomske, neurobiološke, obrazovne i socijalne prirode. Odgoj i obrazovanje trebaju biti usmjereni punom razvoju ljudske osobnosti i jačanju poštovanja ljudskih prava i temeljnih sloboda. Oni trebaju promicati razumijevanje, toleranciju i prijateljstvo (Opća deklaracija o ljudskim pravima, čl. 26.2).</p>
--	---

TEMA	Obrazovanje za tržište rada
OPIS	<p>U partnerstvu Ministarstva za odgoj i obrazovanje i Privredne komore razvija se strategija i planiranje o obrazovanju mladih za potrebe tržišta. Time se rješava problem nedostatka radne snage koji je aktuelan u Bosni i Hercegovini danas.</p> <p>Nakon donošenja strategije i plana, potrebno je educirati sve učesnike nastavnog procesa.</p>

TEMA	Populizam, politička destrukcija i razvoj strukturalnog neznanja
OPIS	<p>Populizam je stil političke i kolokvijalne komunikacije. Ova vrsta sociološke interakcije ima negativne implikacije na parcijalne društvene grupe koje su u teoriji označene kao elita.</p>

	U uvjetima kada se teško mogu očekivati društvene promjene, koje ne isključuju masovno nasilje kako u razvijenom demokratskom svijetu, tako i u perifernim zajednicama, ovakav model javne politike mogao bi voditi izostanku svake odgovornosti populističke vlasti. ³
--	--

TEMA	Agresivna industrija zabave, hedonizma i konzumerizma – šta su “dobra”, a šta “robe”?
OPIS	Konzumerizam je ovisnost savremenog društva kao proizvod globalnog kapitalizma, manipulacije i medijske propagande koja konzumerizam nameće kao paradigmu uspješnog života i postavlja iskrivljenu sliku o tome šta su “dobra”, a šta “robe”.

TEMA	Influenseri(ce) u akciji: Kako kreiramo mrežu odgovornog ponašanja?
OPIS	Influenseri(ce) determiniraju kolektivnu svijest tako da preko društvenih mreža koje su dostupne na internetu dijele sadržaje koji modificiraju individualne stavove na način da manipuliraju s njima različitim formama atrakcije. Njima se recipijenti, uključujući djecu i učenike, dive, a kasnije njihove obrasce ponašanja imitiraju i distribuiraju u svom okruženju. Ova komunikacijska forma individualnih i kolektivnih interakcija može se reflektirati na djecu i učenike i, ukoliko je destruktivna, konsekvence mogu biti tragične. Obaveza škole trebala bi biti, u saradnji s roditeljima, opservacija i kontrola stanja u virtualnom svijetu, edukacija djece i učenika s akcentom na promociju i usvajanje moralnih vrijednosti i odgovornog ponašanje.

TEMA	Autoritet ocjene? Šta i koga propustimo?
------	--

³ Vidjeti na https://www.researchgate.net/publication/356717420_Govor_mrznje_-_problem_balkanskog_raskrscia (7. 4. 2023.)

OPIS	<p>S obzirom na to da živimo u društvu u kojem su školske ocjene pokazatelj znanja učenicima, roditeljima i nastavnicima, postavlja se pitanje njihove realnosti i vrijednosti. Da li su dovoljno čvrsti ili opravdani argumenti koji se često koriste za “podizanje” ocjena na verifikacijama? Čini li se time dobro?</p> <p>Autoritet ocjene regulira se zakonskom osnovom na taj način što je potrebno donijeti kriterije ocjenjivanja za sve predmete tako što će se indikatori za postizanje ishoda učenja razraditi u objektivno mjerljive pokazatelje učeničkih postignuća.</p> <p>Uvođenjem sistemskog pristupa ocjenjivanju može se očekivati smanjenje broja eventualnih “propuštanja”.</p> <p>Kontinuiranim formativnim i sumativnim praćenjem učenika moguće je identificirati učeničke sklonosti i time ne propustiti da ga usmjerimo ka određenoj oblasti kojoj teži.</p>
TEMA	Njegovanje kulture sjećanja: angažirana umjetnost
OPIS	<p>Pojam kolektivnog sjećanja veže se za kulturu sjećanja koja ima jednaku važnost za pojedinca, njegovu socijalizaciju, identitet, kao i individualno sjećanje. Predstavlja osmišljen odnos prema prošlosti i sredstvo određenja identiteta grupe i uspostavljanja kohezije. Kulturu sjećanja izražavamo na razne načine: posjetama, pisanjem eseja, angažiranjem svjedoka, likovnim izražajem...</p>
TEMA	Nematerijalna baština
OPIS	<p>Pojam nematerijalna kulturna baština obuhvata: prakse, predstave, izraze, znanje, vještine, kao i instrumente, predmete, rukotvorine i kulturne prostore koji su povezani s tim. Ove fenomene zajednice, skupine i u nekim slučajevima pojedinci prihvataju kao dio svoje kulturne baštine.</p> <p>Nastavnici će na primjerima nematerijalne baštine Bosne i Hercegovine, kao što su: Zmijanjski vez, Konjičko drvorezbarstvo, branje ive trave na Ozrenu, Strljanica i uzgoj lipicanera, ukazati na značaj ovih originalnih i jedinstvenih u svijetu nematerijalnih kulturnih dobara.</p>
TEMA	Koncept mitigacije!

	Olakšati spoznaju – prosvjetni radnik u misiji
OPIS	<p>Upozoravanje na globalno zagrijavanje Zemlje, koje ima za posljedicu klimatske promjene. One utječu na ravnotežu društvenih i privrednih kretanja.</p> <p>Misija prosvjetnih radnika jeste razvijanje svijesti učenika i lokalne zajednice kako bi dali svoj doprinos u saniranju procesa koji vode ka daljoj destrukciji planete Zemlje.</p>

TEMA	Najznačajnija naučna dostignuća u protekle četiri godine
OPIS	<p>Neophodno je kontinuirano pratiti tehnički i tehnološki napredak i definirati najznačajnija naučna dostignuća.</p> <p>Prateći najznačajnija dostignuća u domenu svjetske tehnologije i nauke, učenici će biti u mogućnosti unaprijediti svoje, mjerljive ishode učenja: znanja, vještine, stavove.</p> <p>Preporuka je da se pokaže na primjeru mladog doktora nauka, člana Kraljevske akademije za tehničke nauke Velike Britanije Adnana Mehonića iz Sarajeva.⁴</p>

TEMA	Dijaspora i iseljništvo, razvojna šansa za bh. regiju
OPIS	<p>Potrebno je ostvariti saradnju s građanima koji žive van Bosne i Hercegovine i pružiti realne mogućnosti građanima u dijaspori da ulože svoj stečeni kapital u privredne resurse u Bosnu i Hercegovinu, što je razvojna šansa za BiH.</p> <p>Iseljenici Bosne i Hercegovine su tokom boravka, obrazovanja i rada upoznali sisteme naprednih i ekonomski razvijenih zemalja u kojima žive i u kojima stječu kapital. Među njima su veoma uspješni ljudi koji žele kapital uložiti u Bosnu i Hercegovinu. Donose nove ideje, metodologije i mogućnosti stvaranja i realizacije unutar privrednih grana. Povezivanje s centrima dijaspore širom Evrope i svijeta bila bi višestruka korist za globalni razvoj Bosne i Hercegovine.</p>

⁴ <https://balkans.aljazeera.net teme/2021/7/26/dr-adnan-mehonic-bh-istrazivac-i-inovator-s-potencijalom-da-transformise-svijet>
(30. 3. 2023.)

TEMA	Sistemi nejednakih prilika: Kako ekonomski status porodice utječe na postignuća?
OPIS	<p>U Bosni i Hercegovini evidentna je socijalna diferencijacija. Naši učenici dolaze iz različitih sredina, porodica različitog imovinskog stanja, što se može reflektirati na njihova postignuća u školi.</p> <p>S druge strane, školski se odgoj razlikuje od porodičnog, tako da se mogu modificirati eventualne diferencijacije kod učenika. Porodica je ta od koje dijete dobije podršku, a škola daje usmjerenje za rast i razvoj. Škola je mjesto planiranog procesa učenja u kojem se učenici usmjeravaju prema određenom – poželjnom pravcu. Ona učenicima daje znanja i razvija vještine i stavove koji su potrebni za život, a to se direktno reflektira na njihov ekonomski status.</p>

TEMA	Sloboda od bijede i siromaštva i strateška uloga nastavnika
OPIS	<p>Pokazalo se da siromaštvo može negativno utjecati na mentalno zdravlje učenika, ali uz dobro osmišljenu strategiju nastavnika moguće je prevazići taj problem i učiniti da bijeda i siromaštvo budu podsticaj za napredak.</p> <p>Mada je teško anticipirati, u teoriji i praksi pokazalo se da pravilnim vođenjem od nastavnika i stručnih timova učenici koji žive u teškim uvjetima mogu biti vrlo uspješni i osloboditi se od bijede i siromaštva jer imaju jasan cilj. S druge strane, učenici koji žive u izobilju, koji su pod prevelikom zaštitom roditelja, mogu ostati na nižem obrazovnom nivou.</p>

TEMA	Priča o poduzetništvu, ili pobjeđujem ili učim
OPIS	<p>Poduzetništvo je svaka ekonomska aktivnost osobe ili grupe ljudi koji, koristeći se nekom idejom, te ulažući kapital u njezinu provedbu i preuzimajući rizik, stvaraju proizvod ili uslugu od čije prodaje očekuju dobit.</p> <p>Dobar poduzetnik jeste onaj koji izuzev kapitala ulaže i znanje, te pobjeđuje prevazilazeći teškoće na koje naiđe.</p> <p>Važno je razvijati samopouzdanje i krenuti od stava da pobjeđuje onaj ko je odlučio da pobijedi. Uz ideju, novac, znanje i podršku važno je vjerovanje u sebe, kako bi u nas vjerovali i drugi. Ukoliko sami vjerujemo da su naše odluke ispravne, u to će vjerovati i drugi.</p>

--	--

TEMA	Etički kodeksi
OPIS	Cilj je da obrazovne institucije, kroz zakonodavstvo i/ili institucionalne propise, uspostave jasne etičke kodekse, zasnovane na načelima ETINED ⁵ (Platforma Vijeća Evrope o etici, transparentnosti i integritetu u obrazovanju), koji regulišu sve aspekte obrazovanja pogođene prevarom u obrazovanju, uključujući vođenje, upravljanje i ljudske resurse. Zakonodavstvo ili propisi treba da osiguraju pravičan proces za sprovođenje etičkih kodeksa.

TEMA	“ETINED načela”
OPIS	Ukazati na važnost “ETINED načela”. To su načela i vrijednosti koje je razvila Platforma Savjeta Evrope za etiku, transparentnost i integritet. Zasnovana su na konceptu da će se kvalitetno obrazovanje postići, a prevare u obrazovanju efikasno rješavati, ako se svi relevantni sektori društva u potpunosti pridržavaju niza temeljnih etičkih načela, kako u javnom tako i u profesionalnom životu, oslanjajući se na pravne norme i strukture.

TEMA	Terminologija u obrazovanju
OPIS	Cilj je iskorijeniti oblike predavljanja od strane lažnih pružatelja obrazovnih usluga u našem savremenom društvu. U skladu sa zakonodavnim okvirom, institucije koje su nadležne za obrazovanje treba da osiguraju zaštitu relevantne terminologije od zloupotrebe i lažnog predavljanja u okviru svojih obrazovnih sistema vodeći posebno računa o institucionalnim i akademskim zvanjima, kvalifikacijama i nagradama. U skladu sa tim obrazovne institucije bi trebale periodično ažurirati i pružiti relevantne podatke i informacije o svim novim institucijama koje su priznate ili akreditovane kao pružaoci obrazovanja u okviru svojih obrazovnih sistema. U skladu sa tim dužne su objaviti tačne informacije o priznavanju nagrada i kvalifikacija na svim nivoima priznanja.

⁵ <https://www.coe.int/en/web/ethics-transparency-integrity-in-education/home> (8. 9. 2023. godine)

TEMA	Podizanje svijesti o prevenciji prevare u obrazovanju
OPIS	Potrebno je da sve zainteresirane strane provode načela ETINED-a, te da obrazovni sistemi postave iste standarde kvaliteta i etike za sve institucije, bez obzira na njihov formalni status u nacionalnom obrazovnom sistemu. Potrebno je poduzeti mjere unutar zakonodavnih okvira kako bi se osiguralo da obrazovne institucije svojim internim propisima zabrane i iskorijene, prevare u obrazovanju kroz plagijat i zloupotrebu plagiranih, falsifikovanih ili neprovjerljivih materijala pri imenovanju i postupcima napredovanja za akademsko osoblje, nastavnike i druge stručnjake u obrazovanju.

OBLAST B: METODIČKE I STRUČNE TEME

Od septembra 2022. godine u Kantonu Sarajevo provodi se kurikularna reforma, a na osnovu Odluka o donošenju nastavnog plana i programa s definisanim ishodima učenja aktualne ministricice Naide Hota-Muminović. JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja započeo je u junu edukacije odgajatelja, nastavnika, stručnih saradnika, direktora i pomoćnika direktora. Do kraja novembra 2022. godine educirano je više od 4.600 zaposlenika odgojno-obrazovnih ustanova s posebnim akcentom na mjerljive ishode učenja. U septembru je formirano dvadeset i devet timova za podršku koji kontinuirano rade na unapređenju nastavničkih kompetencija koje su potrebne za uspješnu provedbu kurikularne reforme.

Stručni tim Instituta je, na osnovu nalaza s terena, procijenio potrebu stručnih usavršavanja radioničkog tipa kojim će se polaznici osnažiti za kvalitetnije izvođenje nastave prema predmetnim kurikulumima, ali i tema, koje su relevantne za učenike, a koje će osnažiti zaposlene u odgojno-obrazovnom sektoru Kantona Sarajevo. Akcent na ovim stručnim usavršavanjima bit će interdisciplinarni pristup, formativno praćenje učeničkih postignuća, nastavna priprema, e-dnevnik i druge relevantne teme. U tabelama ispod su prijedlozi tema za ova stručna usavršavanja.

OBLAST	Prevenција rizičnih ponašanja kod učenika
TEMA	Učinkovita prevencija ovisnosti: EUPC osnovni trening – Narko NE
CILJEVI	Upoznavanje učesnika s epidemiologijom, načinom korištenja supstanci i o značaju prevencije. Upoznavanje učesnika s jezikom prevencije, prevencijskom praksom, ciljanim grupama.

	<p>Pristupi u prevenciji zasnovani na dokazima: Međunarodni standard za prevenciju upotrebe droga i Evropski standardi kvalitetne prevencije droge (EDPQS).</p> <p>Pregled preventivnih prevencija u okruženjima škole, porodice i radnog mjesta.</p> <p>Pregled okolinskih, medijskih i intervencija u zajednici.</p> <p>Zagovaranje za prevenciju zasnovanu na dokazima.</p>
METODE I TEHNIKE RADA	Plenarno i radionice
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Dvadeset (20)
CILJANA SKUPINA	Donosioci odluka: općinski službenici, direktori, predstavnici odgojno-obrazovnih institucija.

OBLAST	Mentalno zdravlje
TEMA	Mentalno zdravlje učenika i stručnih saradnika; Uloga i funkcija pedagoga škole/vrtića u savremenim, stručnim, razvojnim i reformskim tokovima; Profesionalno sagorijevanje; Kompetencije i funkcionalnost školskog pedagoga u stručnoj službi škole; Rad s djecom, mladima i porodicom izloženim traumatskim iskustvima.
CILJEVI	<p>Učesnici će se upoznati sa značajem mentalnog zdravlja, ulogom i funkcijom pedagoga vrtića/škola u savremenim, stručnim, razvojnim i reformskim tokovima.</p> <p>Učesnici će proširiti znanja o profesionalnom sagorijevanju.</p> <p>Učesnici će dobiti smjernice za rad s djecom i osobama koje su izložene traumatskim iskustvima.</p>
METODE I TEHNIKE RADA	Plenarno i radionice
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Dvije stotine i pedeset (250)
CILJANA SKUPINA	Pedagozi, psiholozi i socijalni radnici predškolskih ustanova, osnovnih i srednjih škola

OBLAST	Holokaust i mir
TEMA	Holokaust i Bosna i Hercegovina
CILJEVI	Upoznati učesnike s posljedicama holokausta u BiH i ovladati metodama, načinima izučavanja holokausta u BiH i oblicima primjene u nastavi.
METODE I TEHNIKE RADA	Plenarno i radionice
BROJ UČESNIKA	Stotinu i dvadeset (120)

OBLAST	Finansijsko poslovanje
TEMA	Zakon o javnim nabavkama
CILJEVI	Upoznavanje s praktičnom primjenom Zakona o javnim nabavkama
METODE I TEHNIKE RADA	Plenarno
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Dvije stotine (200)
CILJANA SKUPINA	Sekretari osnovnih i srednjih škola i samostalni referenti za plan i analizu

OBLAST	Finansijsko poslovanje
TEMA	Rekonstrukciono-investiciono ulaganje
CILJEVI	Upoznavanje s praktičnom primjenom Zakona o javnim nabavkama, Procedure provođenja rekonstrukciono-investicionog ulaganja.
METODE I TEHNIKE RADA	Plenarno
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Stotinu i trideset (130)
CILJANA SKUPINA	Direktori osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo

OBLAST	Program etike i integriteta
TEMA	Uloga obrazovanja u prevenciji korupcije
CILJEVI	Učesnici će biti upoznati s programom prevencije korupcije u novoj obrazovnoj paradigmi; Učesnici će biti upoznati s ishodima učenja za kroskurikularnu oblast "Antikorupcija".
METODE I TEHNIKE RADA	Plenarno
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Stotinu i trideset (130)
CILJANA SKUPINA	Pedagozi osnovnih i srednjih škola.

OBLAST	Radna atmosfera i konfliktna ponašanja
TEMA	Beskonfliktne interakcije u radnom kolektivu
CILJEVI	Osnažiti nastavnike za mirno rješavanje konfliktnih interakcija i postupanja kod eventualnih konfliktnih situacija.
METODE I TEHNIKE RADA	Stručno usavršavanje plenarnog i radioničkog tipa
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Trideset (30)
CILJANA SKUPINA	Odgajatelji predškolskih ustanova i nastavnici osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo

OBLAST	Radna atmosfera i konfliktna ponašanja
TEMA	Vrste uznemiravanja na radnom mjestu
CILJEVI	Upoznavanje učesnika s vrstama uznemiravanja s kojima se mogu susresti na radnom mjestu i načinu njihove prevencije.
METODE I TEHNIKE RADA	Plenarno
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Tri stotine i pedeset (350)

CILJANA SKUPINA	Psiholozi, pedagozi, socijalni radnici predškolskih ustanova, osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo
OBLAST	Sigurnost učenika
TEMA	Sigurnost djece/učenika u virtualnom okruženju
CILJEVI	Upoznavanje učesnika s problemima s kojima se učenici mogu susresti prilikom korištenja interneta, relevantnosti edukacije učenika o sigurnom <i>online</i> okruženju, načinu pomoći učenicima koji su iskusili virtualno nasilje i prevencija istog kroz obuke roditelja, nastavnika i učenika.
METODE I TEHNIKE RADA	Plenarno
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Stotinu (100)
CILJANA SKUPINA	Stručni saradnici predškolskih ustanova, osnovnih i srednjih škola

OBLAST	Odgojno-obrazovni proces
TEMA	Program karijerne orijentacije i savjetovanja učenika završnih razreda osnovnih i srednjih škola
CILJEVI	Cilj je pronaći način da učenici uzmu u obzir sve aktivnosti koje se poduzimaju tokom života radi identifikovanja vlastitih sposobnosti, kompetencija i interesiranja, razvoja vještina potrebnih za prikupljanje relevantnih informacija, njihovu analizu i donošenje na činjenicama zasnovanih odluka koje se odnose na procese učenja, obrazovanja i karijere, kao i upravljanja vlastitim učenjem i razvojem karijere.
METODE I TEHNIKE RADA	Plenarno i radionice
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Stotinu (100)
CILJANA SKUPINA	Stručni saradnici predškolskih ustanova, osnovnih i srednjih škola

OBLAST	Mentalno zdravlje
--------	-------------------

TEMA	Ispitna anksioznost kod učenika (uzroci i kako pomoći učenicima da se suoče s istom)
CILJEVI	Cilj je pronaći uzroke i načine kako pomoći učenicima da se suoče s ispitnom anksioznošću. Naročito je važno govoriti o ovoj temi jer ispitna anksioznost ima mnogo negativnih posljedica na fizičko i mentalno zdravlje učenika i njihovo akademsko postignuće. Međutim, iako se o ispitnoj anksioznosti uglavnom govori kao o problemu, ipak treba istaknuti da to nije nužno negativna pojava, iz razloga što određena razina ispitne anksioznosti motivira i može pozitivno djelovati.
METODE I TEHNIKE RADA	Plenarno
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Stotinu (100)
CILJANA SKUPINA	Nastavnici osnovnih i srednjih škola

OBLAST	Mentalno zdravlje
TEMA	Preventivni programi: art terapija, muzikoterapija, igranje uloga, učenički literarni radovi, sportske sekcije u funkciji prevencije maloljetničke delinkvencije.
CILJEVI	Cilj je uočavanje da je u funkciji prevencije maloljetničke delinkvencije iznimno važna kreativna terapija. Ova metoda korištenja likovne umjetnosti, muzike, plesa i pokreta, drame, poezije, sporta, pisanja i drugih kreativnih procesa koristi se za poticanje dubokog individualnog rasta i razvoja pojedinca. Kreativna terapija intrinzičan je proces, radi se o dubokim unutarnjim promjenama unutar pojedinca, predstavlja vlastiti rad i izbor, te je potaknuto vlastitom motivacijom i angažmanom, što ga čini posebnim i vrijednim.
METODE I TEHNIKE RADA	Plenarno

OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Dvije stotine i pedeset (250)
CILJANA SKUPINA	Nastavnici likovne kulture, muzičke kulture, maternjih i stranih jezika, tjelesnog i zdravstvenog odgoja/sporta osnovnih i srednjih škola

OBLAST	Odgojno-obrazovni rad
TEMA	Pozitivno i negativno potkrepljenje u odgojno-obrazovnom procesu
CILJEVI	Cilj je ukazati da je u procesu odgoja djece moguće koristiti različite odgojne metode koje imaju za cilj da stimuliraju razvoj poželjnih obrazaca ponašanja i da eventualno sankcioniraju one oblike ponašanja koji negativno utječu na psihofizički razvoj djeteta. Postoji mnogo načina da se djeca kazne, baš kao što postoji mnogo načina da se nagrade ili pohvale. Povjerenje, ljubav, razumijevanje i prije svega razgovor trebalo bi da budu osnovni načini odgoja. Nekada se vjerovalo da pojedina djeca bolje reaguju na kazne, a neka na pohvale – odnosno da, zavisno od pojedinačnog slučaja, treba više primjenjivati jedno ili drugo. Međutim, kod većine djece moraju postojati i kazne i nagrade, i zabrane i pohvale.
METODE I TEHNIKE RADA	Stručno usavršavanje plenarnog i radioničkog tipa
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Dvije stotine i pedeset (250)
CILJANA SKUPINA	Pedagoško-psihološka služba osnovnih i srednjih škola, nastavnici osnovnih i srednjih škola

OBLAST	Odgojno-obrazovni rad i mentalno zdravlje
TEMA	Stručna podrška u školi učenicima s mentalnim teškoćama (samopovređivanje, pokušaj suicida, anksioznost, depresija...)
CILJEVI	Upoznavanje nastavnika s oblicima autodestruktivnog ponašanja učenika s mentalnim teškoćama i prevencije istih.

METODE I TEHNIKE RADA	Plenarno
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Dvije stotine i pedeset (250)
CILJANA SKUPINA	Pedagoško-psihološka služba osnovnih i srednjih škola, nastavnici osnovnih i srednjih škola

OBLAST	Odgojno-obrazovni rad
TEMA	Podsticanje darovitosti kod djece predškolskog uzrasta kroz stimulativno dječije okruženje i rad s nadarenim učenicima osnovnih i srednjih škola.
CILJEVI	Cilj je da se u predškolskim ustanovama pronađe način detekcije i podsticanje darovitosti kod djece, kao i osmisliti okruženje u kojem je darovitost moguće podsticati. Budući da je jedan od ciljeva Evropskog razvojnog plana škole stvaranje poticajne radne atmosfere u kojoj će učenici steći znanja i vještine kojima razvijaju svoje talente, cilj bi bio učitelje naučiti kako potencijalno darovite učenike usmjeravati na praktično i interaktivno iskustveno učenje u realnom i virtualnom okruženju i poticati korelaciju sadržaja iz naučnih i društvenih predmeta. Najvažnija tekovina mobilnosti jeste izrađena lista za prepoznavanje i praćenje potencijalno darovitih učenika te individualizirani planovi učenja za već spomenute učenike. ⁶
METODE I TEHNIKE RADA	Plenarno i radionice
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Pedeset (50)
CILJANA SKUPINA	Odgajatelji u predškolskim ustanovama i nastavnici osnovnih i srednjih škola

⁶ <https://www.skole.hr/prepoznavanje-i-rad-s-darovitim-ucenicima/> (22. 3. 2023)

OBLAST	Odgojno-obrazovni rad
TEMA	Specifičnosti odgojno-obrazovnog rada s učenicima s neprihvatljivim oblicima ponašanja
CILJEVI	Cilj je ukazati da postoji potreba za individualnim pedagoškim radom s učenicima s neprihvatljivim oblicima ponašanja koje je moguće dijelom provoditi u osnovnoj školi. ⁷ Osnovna je škola mjesto manifestacije prvih respektabilnijih formi problema u ponašanju. Osnovna škola ima najviše mogućnosti za uspješno izvođenje procesa transformacije problema u ponašanju učenika. Tome je razlog činjenica kako ima kadrove i programe te sudjeluje u specifičnoj životnoj dobi učenika. ⁸
METODE I TEHNIKE RADA	Stručno usavršavanje plenarnog i radioničkog tipa
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Dvije stotine i pedeset (250)
CILJANA SKUPINA	Pedagoško-psihološka služba osnovnih škola, nastavnici osnovnih škola

OBLAST	Odgojni process
TEMA	Primjeri pozitivne prakse u vrtićima prema koncepcijama Marije Montessori, Rudolfa Steinera, sestara Agazzi, Juergena Zimmera, Reggio koncepciji, Waldorf metodologiji i dr.
CILJEVI	Upoznavanje odgajatelja s osnovnim konceptima kreativnih pristupa odgoja djece i načina njihove primjene u praksi.
METODE I TEHNIKE RADA	Stručno usavršavanje plenarnog i radioničkog tipa
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Pedeset (50)
CILJANA SKUPINA	Odgajatelji u predškolskim ustanovama

⁷ <https://zir.nsk.hr/islandora/object/ffri%3A909/datastream/PDF/view> (27. 3. 2023)

⁸ Ibidem

OBLAST	Inkluzivno obrazovanje
TEMA	Ocjenjivanje učenika, s posebnim osvrtom na ocjenjivanje učenika s teškoćama
CILJEVI	Cilj je naučiti da različite vrste teškoća zahtijevaju različite načine praćenja, provjeravanja, ispitivanja i ocjenjivanja, uzimajući u obzir intelektualne mogućnosti i sposobnosti pojedinog učenika, moguće načine njegova komuniciranja, a u praćenju učenika vodi se određena dokumentacija i evidencija o cijelom toku procesa.
METODE I TEHNIKE RADA	Stručno usavršavanje plenarnog i radioničkog tipa
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Pedeset (50)
CILJANA SKUPINA	Nastavnici osnovnih i srednjih škola

OBLAST	Psihologija
TEMA	Psihologija obrazovanja djece s teškoćama u učenju i ponašanju
CILJEVI	Cilj je da nastavnici shvate izraz “djeca s teškoćama u učenju i ponašanju”, kao i da ga znaju objasniti, da razlikuju pojedine vrste potreba, kao i kako da interveniraju u određenom slučaju. Očekuje se da će nastavnici nakon praćenja ove edukacije biti u mogućnosti uočiti problem koji se nađu pred njima, prepoznati probleme kada je u pitanju prilagodba djece s teškoćama u školi, da će biti osposobljeni za timsko planiranje, izvedbu i praćenje izvedbe programa učenja ove djece.
METODE I TEHNIKE RADA	Plenarno i radionice
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Stotinu i pedeset (150)
CILJANA SKUPINA	Nastavnici osnovnih i srednjih škola

OBLAST	Psihologija, socijalni rad
--------	----------------------------

TEMA	Psihosocijalna podrška djeci/učenicima
CILJEVI	Individualna rehabilitacijska edukacija, grupna rehabilitacijska edukacija, logopedska terapija, psihološka podrška, kineziterapija, fizikalna terapija, muzikoterapija, terapija <i>neurofeedback</i> kao program psihosocijalne podrške.
METODE I TEHNIKE RADA	Stručna usavršavanje plenarnog i radioničkog tipa
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Stotinu i pedeset (150)
CILJANA SKUPINA	Psiholozi, socijalni radnici osnovnih i srednjih škola

OBLAST	Inkluzija učenika s teškoćama u razvoju
TEMA	Stručna podrška učenicima iz spektra autizma; Stručna podrška učenicima s intelektualnim teškoćama; Stručna podrška učenicima oštećenog sluha; Stručna podrška učenicima oštećenog vida; Učenici s teškoćama u razvoju u odgojno-obrazovnom procesu; Učenici s teškoćama u razvoju iz perspektive asistenta u nastavi.
CILJEVI	Učesnici će dobiti smjernice za rad s djecom s teškoćama u razvoju u odgojno-obrazovnom procesu; učesnici će dobiti uputstva o tome na koji način i kada pristupiti izradi IPP-a i IEP-a, učesnici će dobiti pomoć kada su u pitanju učenici iz spektra autizma, s intelektualnim teškoćama, s učenicima oštećenog sluha i vida. Asistenti u nastavi dobit će smjernice o načinu rada asistenta i kvalitetne pomoći učeniku s teškoćama u razvoju.
METODE I TEHNIKE RADA	Stručna usavršavanje plenarnog i radioničkog tipa
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Sedam stotina i pedeset (750)
CILJANA SKUPINA	Mobilni timovi, odgajatelji i učitelji/nastavnici Asistenti u nastavi

OBLAST	Prevenција oboljenja i povreda u procesu odgoja i obrazovanja djece predškolskog uzrasta
TEMA	Prevenција stresa kod odgajatelja i medicinskih sestara u rizičnim situacijama
CILJEVI	Učesnici će se upoznati s ulogom odgajatelja i medicinskih sestara u rizičnim situacijama; Učesnici će proširiti znanja i vještine o postupanju u određenim rizičnim situacijama, jer samo na taj način mogu ostati mirni; Učesnici će dobiti smjernice na koji način prevenirati stres kod odgajatelja i medicinskih sestara u nepredviđenim i rizičnim situacijama.
METODE I TEHNIKE RADA	Stručna usavršavanje plenarnog i radioničkog tipa
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Tri stotine (300)
CILJANA SKUPINA	Odgajatelji i medicinske sestre

OBLAST	Sigurnost učenika u online okruženju
TEMA	Seksting
CILJEVI	Učesnici će biti upoznati s problemima s kojima se učenici suočavaju u online okruženju i načinima prevencije sekstinga i podrške za učenike.
METODE I TEHNIKE RADA	Stručna usavršavanje plenarnog i radioničkog tipa
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Stotinu i trideset (130)
CILJANA SKUPINA	Pedagozi, psiholozi i socijalni radnici zaposleni u odgojno-obrazovnim ustanovama Kantona Sarajevo

OBLAST	Socijalni rad
TEMA	Uloga socijalnog radnika u školi; Prioriteti u radu psihologa
CILJEVI	Učesnici će biti upoznati sa spektrom uloga socijalnog rada u školi. Mapiranje prioriteta u radu psihologa.
METODE I TEHNIKE RADA	Stručna usavršavanje plenarnog i radioničkog tipa
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Sedamdeset i osam (78)
CILJANA SKUPINA	Socijalni radnici i psiholozi

OBLAST	Neprihvatljivi oblici ponašanja učenika
TEMA	Izmjene i dopune Pravilnika o vođenju evidencije o neprihvatljivim oblicima ponašanja i zaštiti učenika i izmjene i dopune Pravilnika o načinu i obliku provođenja odgojno-obrazovne podrške i stručnog tretmana.
CILJEVI	Upoznavanje učesnika s primjenama izmjena i dopuna Pravilnika o vođenju evidencije o neprihvatljivim oblicima ponašanja i zaštiti učenika i izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu i obliku provođenja odgojno-obrazovne podrške i stručnog tretmana.
METODE I TEHNIKE RADA	Stručna usavršavanje plenarnog i radioničkog tipa
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Stotinu (100)
CILJANA SKUPINA	Direktori osnovnih škola i predstavnici Vijeća roditelja osnovnih škola Kantona Sarajevo

OBLAST	Kurikularna reforma
TEMA	Formativno praćenje učeničkih postignuća
CILJEVI	Upoznavanje i primjena glavnih karakteristika formativnog

	vrednovanja učenika, te osposobljavanje pedagoga za implementaciju formativnog praćenja i vrednovanja učeničkih postignuća u okviru realizacije nastavnih planova i programa s definiranim ishodima učenja. Povezivanje svih segmenata časa, tj. ishoda, indikatora, aktivnosti s formativnim praćenjem i razradom kriterija za ocjenjivanje i vrednovanje.
METODE I TEHNIKE RADA	Stručna usavršavanje plenarnog i radioničkog tipa
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Stotinu i trideset (130)
CILJANA SKUPINA	Pedagozi osnovnih i srednjih škola

OBLAST	Kurikularna reforma
TEMA	Formativno praćenje učeničkih postignuća
CILJEVI	Upoznavanje i primjena glavnih karakteristika formativnog vrednovanja učenika, te osposobljavanje direktora i pomoćnika direktora za implementaciju formativnog praćenja i vrednovanja učeničkih postignuća u okviru realizacije nastavnih planova i programa s definiranim ishodima učenja. Povezivanje svih segmenata časa, tj. ishoda, indikatora, aktivnosti, s formativnim praćenjem i razradom kriterija za ocjenjivanje i vrednovanje.
METODE I TEHNIKE RADA	Stručna usavršavanje plenarnog i radioničkog tipa
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Dvije stotine (200)
CILJANA SKUPINA	Direktori i pomoćnici direktora osnovnih i srednjih škola

OBLAST	Kurikularna reforma
TEMA	Međupredmetna korelacija u procesu obrazovne reforme
CILJEVI	Upoznavanje direktora i pomoćnika direktora osnovnih i srednjih škola s mogućnostima međupredmetnog povezivanja i interdisciplinarnog pristupa u realizaciji

	nastave bazirane na ishodima učenja, kao i načinima pripreme za iste.
METODE I TEHNIKE RADA	Stručna usavršavanje plenarnog i radioničkog tipa
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Dvije stotine (200)
CILJANA SKUPINA	Direktori i pomoćnici direktora osnovnih i srednjih škola

OBLAST	Kurikularna reforma
TEMA	Međupredmetna korelacija u procesu obrazovne reforme
CILJEVI	Upoznavanje pedagoga osnovnih i srednjih škola s mogućnostima međupredmetnog povezivanja i interdisciplinarnog pristupa u realizaciji nastave bazirane na ishodima učenja, kao i načinima pripreme za iste.
METODE I TEHNIKE RADA	Stručna usavršavanje plenarnog i radioničkog tipa
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Stotinu i trideset (130)
CILJANA SKUPINA	Pedagozi osnovnih i srednjih škola

OBLAST	Kurikularna reforma
TEMA	Primjena robotike i mikrokontrolera u osnovnoj školi
CILJEVI	Razvijanje i stjecanje znanja iz robotike kod učenika osnovnoškolskog uzrasta koja će moći primijeniti u svakodnevnom životu i budućem animiranju (za nastavnike informatike i tehničke kulture).
METODE I TEHNIKE RADA	Stručna usavršavanja plenarnog i radioničkog tipa
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Pedeset (50)
CILJANA SKUPINA	Nastavnici Informatike i Tehničke kulture u osnovnim i srednjim školama

PREDMET	Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost
TEMA	Pisanje seta priprema po ishodima učenja; Formativna procjena u nastavi BJK/HJK/SJK jezika i književnosti.
CILJEVI	Objasniti i na konkretnom primjeru pokazati kako se definira kriterij za definiranje standarda učeničkih postignuća; Pokazati kako definirati standard učeničkih postignuća odabranog ishoda, ispod standarda i iznad standarda; Na konkretnim primjerima pokazati koje tehnike mogu poslužiti za formativno praćenje; Primjena matrica za formativnu procjenu.
METODE I TEHNIKE RADA	Radionica
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Dvije stotine i pedeset (250)
CILJANA SKUPINA	Nastavnici predmeta Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost koji izvode nastavu prema predmetnim kurikulumima

PREDMET/OBLAST	Razredna nastava
TEMA	Čarolija našeg tijela (<i>BJK/HJK/SJK – D. Temeljne sposobnosti čitanja i pisanja</i>); Proljeće u našem mjestu; Nauka oko nas; Ekološki razmišljanje
CILJEVI	Upoznavanje učesnika s primjenom kriterija formativne procjene znanja na sadržaju usvajanja grafičke strukture slova te međupredmetnoj korelaciji; Kreativno izražavanje učenika na zadatu temu kroz muzičke, likovne i tjelesne aktivnosti uz upotrebu IKT-a; Primjena savremenih strategija u nastavi; Planiranje formativnog praćenja učeničkih postignuća kroz izradu nastavne pripreme; Stvaranje pretpostavki za planiranje i realizaciju nastavne pripreme koja obuhvata:

	<ul style="list-style-type: none"> - ERR faze učenja - primjenu savremenih strategija rada - planiranje formativne procjene učeničkih postignuća; <p>Identificiranje aktivnosti i zadataka u nastavi koje će ojačati postavljene ishode i otkriti jesu li učenici postigli postavljene ishode/ciljeve učenja (kuda idu, kako napreduju, šta još mogu učiniti);</p> <p>Primjenu savremenih strategija rada, planiranje formativne procjene učeničkih postignuća. Rad na dnevnoj pripremi s odgovarajućim elementima.</p> <ul style="list-style-type: none"> - izrada dnevne pripreme s odgovarajućim ishodima i indikatorima; - primjena strategija rada u nastavi; - korelacija s drugim nastavnim predmetima; - planiranje formativne procjene učeničkih postignuća; - izrada matrice formativnog praćenja.
METODE I TEHNIKE RADA	Radionica
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Dvije stotine i pedeset (250)
CILJANA SKUPINA	Nastavnici razredne nastave koji izvode nastavu prema predmetnim kurikulumima

PREDMET	Likovna kultura
TEMA	Kartonski tisak u svim fazama uz osvrt na formativno praćenje učeničkih postignuća.
CILJEVI	Demonstracija nastavnog sata prema mjerljivim ishodima učenja; Upoznati nastavnike s formativnim praćenjem (vrsti vrednovanja, izboru metoda vrednovanja, kriterijima vrednovanja – kako ih postaviti i izvršiti vrednovanje, povratnim informacijama).

	Upoznavanje nastavnika, uz kratku analizu, s prijedlogom februarskog mjesečnog plana i programa; - analiza predstavljene pripreme s tablicom formativne evaluacije za jedan čas; - pisanje pripreme i kreiranje tablice formativne evaluacije za dva časa.
METODE I TEHNIKE RADA	Radionica
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Dvije stotine i četrdeset (240)
CILJANA SKUPINA	Nastavnici predmeta Likovna kultura koji izvode nastavu prema predmetnim kurikulumima

PREDMET	Njemački jezik
TEMA	Formativno praćenje učeničkih postignuća
CILJEVI	Upoznavanje i primjena glavnih karakteristika formativnog vrednovanja učenika, te osposobljavanje nastavnika za formativno praćenje i vrednovanje učenika Povezivanje svih segmenata časa, tj. ishoda, indikatora, aktivnosti s formativnim praćenjem i razradom kriterija za ocjenjivanje i vrednovanje.
METODE I TEHNIKE RADA	Radionica
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Stotinu i četrdeset (140)
CILJANA SKUPINA	Nastavnici predmeta Njemački jezik koji izvode nastavu prema predmetnim kurikulumima

PREDMET	Francuski jezik, Italijanski jezik
TEMA	Formativno praćenje učeničkih postignuća

CILJEVI	Upoznavanje i primjena glavnih karakteristika formativnog vrednovanja učenika, te osposobljavanje nastavnika za formativno praćenje i vrednovanje učenika; Povezivanje svih segmenata časa, tj. ishoda, indikatora, aktivnosti, s formativnim praćenjem i razradom kriterija za ocjenjivanje i vrednovanje;
METODE I TEHNIKE RADA	Radionica
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Dvadeset (20)
CILJANA SKUPINA	Nastavnici Francuskog i Italijanskog jezika koji izvode nastavu prema predmetnim kurikulumima

PREDMET	Turski jezik
TEMA	Formativno praćenje učeničkih postignuća
CILJEVI	Upoznavanje i primjena glavnih karakteristika formativnog vrednovanja učenika, te osposobljavanje nastavnika za formativno praćenje i vrednovanje učenika; Povezivanje svih segmenata časa, tj. ishoda, indikatora, aktivnosti, s formativnim praćenjem i razradom kriterija za ocjenjivanje i vrednovanje.
METODE I TEHNIKE RADA	Radionica
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Dvadeset (20)
CILJANA SKUPINA	Nastavnici Turskog jezika koji izvode nastavu prema predmetnim kurikulumima

PREDMET	Arapski jezik
TEMA	Formativno praćenje učeničkih postignuća

CILJEVI	Upoznavanje i primjena glavnih karakteristika formativnog vrednovanja učenika te osposobljavanje nastavnika za formativno praćenje i vrednovanje učenika. Povezivanje svih segmenata časa, tj. ishoda, indikatora, aktivnosti, s formativnim praćenjem i razradom kriterija za ocjenjivanje i vrednovanje.
METODE I TEHNIKE RADA	Radionica
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Dvadeset (20)
CILJANA SKUPINA	Nastavnici Arapskog jezika koji izvode nastavu prema predmetnim kurikulumima

PREDMET	Fizika
TEMA	Formativno praćenje učeničkih postignuća
CILJEVI	Upoznavanje učenika s elementima formativnog praćenja kroz određene nastavne cjeline
METODE I TEHNIKE RADA	Radionica
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Stotinu i dvadeset (120)
CILJANA SKUPINA	Nastavnici Fizike koji izvode nastavu prema predmetnim kurikulumima

PREDMET	Islamska vjeronauka
TEMA	Formativno praćenje učeničkih postignuća
CILJEVI	Ovladavanje strategijama, metodama i tehnikama za poticaj kritičkog mišljenja učenika, istraživačkih kompetencija, timskog učenja i samoprocjene vlastitog učenja, formativnog praćenja radi boljeg uvida u stepen ostvarenosti ishoda i praćenja cjelokupnog učeničkog napretka.
METODE I TEHNIKE RADA	Radionica
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Pedeset (50)

CILJANA SKUPINA	Nastavnici Fizike koji izvode nastavu prema predmetnim kurikulumima
PREDMET	Katolički vjeronauk
TEMA	Upoznavanje s tehnikama formativnog praćenja u nastavnom predmetu Katolički vjeronauk
CILJEVI	Povezanost religije s drugim oblicima kolektivne svijesti; religijska argumentacija kao važan instrument za izgradnju otvorenog i solidarnog društva i očuvanju mira.
METODE I TEHNIKE RADA	Radionica
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Dvadeset (20)
CILJANA SKUPINA	Nastavnici Katoličkog vjeronauka koji izvode nastavu prema predmetnim kurikulumima
PREDMET	Kultura religija
TEMA	Upoznavanje s tehnikama formativnog praćenja u nastavnom predmetu Kultura religija
CILJEVI	Povezanost religije s drugim oblicima kolektivne svijesti; religijska argumentacija kao važan instrument za izgradnju otvorenog i solidarnog društva i očuvanju mira.
METODE I TEHNIKE RADA	Radionica
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Dvadeset (20)
CILJANA SKUPINA	Nastavnici Kulture religija koji izvode nastavu prema predmetnim kurikulumima
PREDMET	Građansko obrazovanje
TEMA	Formativno praćenje učeničkih postignuća
CILJEVI	Obuka nastavnika o načinu kreiranja nastavne pripreme uz upotrebu predmetnog kurikuluma Obuka nastavnika o formativnom praćenju i vrednovanju učeničkih postignuća i načinu kreiranja kriterija
METODE I TEHNIKE RADA	Radionica

OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Dvadeset (20)
CILJANA SKUPINA	Nastavnici Građanskog obrazovanja koji izvode nastavu prema predmetnim kurikulumima

PREDMET	Matematika
TEMA	Formativno praćenje
CILJEVI	Profesionalni razvoj nastavnika u domenu formativnog praćenja učenika petog razreda osnovne škole. Profesionalni razvoj nastavnika u domenu praćenja učenika prvog razreda srednje škole.
METODE I TEHNIKE RADA	Radionica
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Dvije stotine (200)
CILJANA SKUPINA	Nastavnici Matematike koji izvode nastavu prema predmetnim kurikulumima

PREDMET	Muzička kultura
TEMA	Formativno praćenje u nastavi Muzičke/Glazbene kulture Primjeri dobre prakse.
CILJEVI	Unaprijediti vještine nastavnika za uspostavljanje kriterija za formativno praćenje po oblastima iz kurikuluma; - razmjena ideja i iskustava; - priprema nastavnih priprema za nastavne sadržaje iz drugog polugodišta; - Evaluacija dosadašnjeg rada i primjene kurikuluma;
METODE I TEHNIKE RADA	Radionica
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Pedeset (50)
CILJANA SKUPINA	Nastavnici Muzičke kulture koji izvode nastavu prema predmetnim kurikulumima

PREDMET	Kultura življenja
---------	-------------------

TEMA	Formativno vrednovanje i ocjenjivanje učeničkih postignuća Primjer dobre prakse
CILJEVI	Predstaviti primjer dobre prakse i istaći važnost stručnog usavršavanja koje najviše doprinosi profesionalnom razvoju nastavnika; Ostvariti osposobljenost nastavnika za brzo i tačno donošenje odluka koje će poboljšati kvalitet nastave i učenja, samostalno kreiranje i timsko djelovanje te vrednovanje i samovrednovanje postignuća i procesa nastave i učenja.
METODE I TEHNIKE RADA	Radionica
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Pedeset (50)
CILJANA SKUPINA	Nastavnici Kulture življenja koji izvode nastavu prema predmetnim kurikulumima

PREDMET	Priroda
TEMA	Formativno praćenje učeničkih postignuća
CILJEVI	Unaprijediti vještine formativnog praćenja učeničkih postignuća; Unaprijediti metode vrednovanja (Šta želimo vrednovati? Koje informacije želimo prikupljati? Trebam li informaciju o učenju za neke ili sve učenike? U kojem ću razdoblju pratiti napredak?) Razmjena očekivanih rezultata i kriterija učenja s učenicima, dokazi učenja i otkrivanje raskoraka, povratne informacije i prilagodba podučavanja i učenja; Upoznavanje nastavnika s kriterijima za definiranje standarda učeničkih postignuća; Upoznavanje s razlikama formativnog praćenja na nivou velike grupe, male grupe i individualnog formativnog praćenja kroz primjer odabranog ključnog sadržaja; Objasniti značaj planiranja da nastavnik tačno zna šta će se formativno pratiti na određenom času i koje će se tehnike koristiti; Vježbati tri nivoa formativnog praćenja;

	Vježbanje, na osnovu odabranih kriterija i ključnih sadržaja s ciljem mapiranja aktivnosti i primjene odgovarajuće tehnike za formativno praćenje.
METODE I TEHNIKE RADA	Radionica
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Pedeset (50)
CILJANA SKUPINA	Nastavnici Prirode koji u školskoj 2022/23. godini izvode nastavu prema predmetnim kurikulumima

PREDMET	Geografija
TEMA	Formativno praćenje učeničkih postignuća
CILJEVI	<p>Upoznavanje s načinom utvrđivanja utjecaja klimatskih faktora na raspored tipova klima na Zemlji i objašnjava vremensku prognozu;</p> <p>Učesnici će biti u mogućnosti razlikovati način postanka i djelovanja atmosferskih pojava i procesa koristeći se meteorološkim instrumentima;</p> <p>Učesnici će biti u stanju da procjenjuju utjecaj klimatskih faktora na klimatske elemente na različitim dijelovima površine Zemlje.</p> <p>Analizirati sunčevu radijaciju i radijaciju Zemlje, vertikalnu strukturu atmosfere te promjenu temperature s porastom visine i geografske širine i dnevni i godišnji hod temperature zraka.</p> <p>Analizirati geografsku raspodjelu klimatskih elemenata na Zemlji.</p> <p>Analizirati klimatsku regionalizaciju (po Köppenu) na Zemlji.</p> <p>Predviđati kratkoročnu prognozu vremena koristeći sinoptičke karte.</p> <p>Unaprijediti vještine formativnog praćenja učeničkih postignuća.</p>
METODE I TEHNIKE RADA	Radionica

OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Sto (100)
CILJANA SKUPINA	Nastavnici Geografije koji izvode nastavu prema predmetnim kurikulumima

PREDMET	Biologija
TEMA	Formativno praćenje učeničkih postignuća
CILJEVI	Na osnovu prakse određenog odabranog ishoda pripremiti i provesti prijedlog aktivnosti u cilju ostvarenja zadatog ishoda i povezati s formativnim praćenjem; Uz pomoć različitih tehnika i njihovim kombiniranjem unaprijediti vještine formativnog praćenja kod nastavnika; Četiri koraka vrednovanja za učenje na zadatu temu (razmjena očekivanih rezultata i kriterija učenja s učenicima, dokazi učenja i otkrivanje raskoraka, povratne informacije i prilagodba podučavanja i učenja);
METODE I TEHNIKE RADA	Radionica
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Stotinu (100)
CILJANA SKUPINA	Nastavnici Biologije koji izvode nastavu prema predmetnim kurikulumima

PREDMET	Engleski jezik
TEMA	Formativno praćenje i vrednovanje
CILJEVI	Upoznavanje i primjena glavnih karakteristika formativnog vrednovanja učenika te osposobljavanje nastavnika za formativno praćenje i vrednovanje učenika; Povezivanje svih segmenata časa, tj. ishoda, indikatora, aktivnosti, s formativnim praćenjem i razradom kriterija za ocjenjivanje i vrednovanje. Vježbanje: Primjeri dobre prakse – prezentacija radova (kolaž)
METODE I TEHNIKE RADA	Radionica

OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Dvije stotine (200)
CILJANA SKUPINA	Nastavnici Engleskog jezika koji izvode nastavu prema predmetnim kurikulumima

PREDMET	Zdravi životni stilovi
TEMA	Formativno praćenje u nastavi Zdravih životnih stilova
CILJEVI	Primjena savremenih strategija u pisanju pripreme prema ishodima s posebnim akcentom na formativno praćenje učenika.
METODE I TEHNIKE RADA	Radionica
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Dvadeset (20)
CILJANA SKUPINA	Nastavnici Zdravih životnih stilova koji izvode nastavu prema predmetnim kurikulumima

PREDMET	Društvo/Kultura/Religija
TEMA	Projektna nastava uz osvrt na formativno praćenje
CILJEVI	Demonstracija nastavne cjeline prema mjerljivim ishodima učenja; Upoznavanje nastavnika s formativnim praćenjem (vrstama vrednovanja, izboru metoda vrednovanja, kriterijima vrednovanja – kako ih postaviti i izvršiti vrednovanje, povratnim informacijama)
METODE I TEHNIKE RADA	Radionica
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Pedeset (50)
CILJANA SKUPINA	Nastavnici Društva/Kulture/Religija koji izvode nastavu prema predmetnim kurikulumima

PREDMET	Historija
---------	-----------

TEMA	Formativno praćenje učeničkih postignuća
CILJEVI	Upoznati se s različitim oblicima formativnog vrednovanja učeničkih postignuća; Kroz grupni rad pripremiti nastavne aktivnosti uz ostvarivanje zadatog ishoda i povezati ih s formativnim praćenjem; Primjena formativnog praćenja učeničkih postignuća kroz realizaciju ishoda učenja.
METODE I TEHNIKE RADA	Radionica
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Sto (100)
CILJANA SKUPINA	Nastavnici Historije koji izvode nastavu prema predmetnim kurikulumima

PREDMET	Hemija
TEMA	Formativno praćenje učeničkih postignuća kroz odabranu oblast
CILJEVI	Upoznavanje nastavnika s tehnikama formativnog praćenja; Upoznavanje nastavnika s primjerom dobre ideje.
METODE I TEHNIKE RADA	Radionica
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Sto (100)
CILJANA SKUPINA	Nastavnici Hemije koji izvode nastavu prema predmetnim kurikulumima

PREDMET	Društvo
TEMA	Formativno praćenje učeničkih postignuća
CILJEVI	Upoznati učesnike s glavnim elementima formativnog praćenja učeničkih postignuća
METODE I TEHNIKE RADA	Radionica

OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Pedeset (50)
CILJANA SKUPINA	Nastavnici Društva koji izvode nastavu prema predmetnim kurikuluma

PREDMET	Tjelesni i zdravstveni odgoj/Sport
TEMA	Pomoćne vježbe za unapređenje tehničko-taktičkih elemenata (samoprocjena i vršnjačka procjena);
CILJEVI	Približiti nastavnicima formativno praćenje u nastavi Tjelesnog i zdravstvenog odgoja/Sporta i načine – metode formativnog praćenja te način vrednovanja. Kroz konkretne primjere predstaviti pripreme, organizaciju i realizaciju časova s odabranom temom, a prema ishodima učenja.
METODE I TEHNIKE RADA	Radionica
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Sto i pedeset (150)
CILJANA SKUPINA	Nastavnici Tjelesnog i zdravstvenog odgoja/Sporta koji izvode nastavu prema predmetnim kurikuluma

PREDMET	Tehnička kultura i Osnovi tehnike
TEMA	Formativno praćenje učeničkih postignuća
CILJEVI	Usvajanje osnovnih znanja o formativnom praćenju; Upoznavanje s tehnikama koje se koriste za formativno praćenje i ocjenjivanje; Izrada priprema uz upotrebu matrice za formativno praćenje;
METODE I TEHNIKE RADA	Radionica
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Stotinu (100)

CILJANA SKUPINA	Nastavnici Tehničke kulture i Osnova tehnike koji izvode nastavu prema predmetnim kurikulumima
-----------------	--

PREDMET	Informatika i Programiranje
TEMA	Naredbe ponavljanja, Vrednovanje po ishodu (kroz ishod C.I.4.); Funkcije u Excelu (matematičke i statičke funkcije) i vrednovanje po ishodima učenja (Ishod A.I.4, indikator A.I.4.b).
CILJEVI	Osposobljavanje nastavnika za osmišljavanje različitih pristupa vrednovanju u skladu s kurikulumom s akcentom na formativnom praćenju i vrednovanju.
METODE I TEHNIKE RADA	Radionica
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Stotinu i pedeset (150)
CILJANA SKUPINA	Nastavnici Informatike i Programiranja koji izvode nastavu prema predmetnim kurikulumima

PREDMET/OBLAST	Inkluzija – učenici s poteškoćama u razvoju
TEMA	Asistivne tehnologije u inkluzivnom obrazovanju
CILJEVI	Učesnici će saznati više o temi “Asistivne tehnologije u inkluzivnom obrazovanju” i softveru <i>Boardmaker</i> , koji je prvenstveno namijenjen za rad s atipičnom djecom, ali se jako dobro može iskoristiti i za rad s tipičnom djecom u redovnoj nastavi.
METODE I TEHNIKE RADA	Radionica
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Sedam stotina i pedeset (750)
CILJANA SKUPINA	Članovi mobilnog tima, odgajatelji, nastavnici i asistenti u odjeljenju/grupi

Broj:	Predmet:	Realizacija:	Trajanje:
1.	Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost	juni	Do tri (3) sata.
2.	Razredna nastava	juni	Do tri (3) sata.
3.	Likovna kultura	juni	Do tri (3) sata.
4.	Njemački jezik	juni	Do tri (3) sata.
5.	Francuski jezik/Italijanski jezik	juni	Do tri (3) sata.
6.	Turski jezik	juni	Do tri (3) sata.
7.	Arapski jezik	juni	Do tri (3) sata.
8.	Fizika	juni	Do tri (3) sata.
9.	Priroda	juni	Do tri (3) sata.
10.	Islamska vjeronauka	juni	Do tri (3) sata.
11.	Katolički vjeronauk	juni	Do tri (3) sata.
12.	Kultura religija	juni	Do tri (3) sata.
13.	Građansko obrazovanje	juni	Do tri (3) sata.
14.	Matematika	juni	Do tri (3) sata.
15.	Muzička kultura	august	Do tri (3) sata.
16.	Kultura življenja	august	Do tri (3) sata.
17.	Geografija	august	Do tri (3) sata.
18.	Biologija	august	Do tri (3) sata.
19.	Engleski jezik	august	Do tri (3) sata.
20.	Zdravi životni stilovi	august	Do tri (3) sata.
21.	Društvo/Kultura /Religija	august	Do tri (3) sata.
22.	Historija	august	Do tri (3) sata.
23.	Hemija	august	Do tri (3) sata.
24.	Društvo	august	Do tri (3) sata.
25.	Sport	august	Do tri (3) sata.
26.	Tehnička kultura i Osnovi tehnike	august	Do tri (3) sata.
27.	Informatika	august	Do tri (3) sata.
28.	Programiranje		

OBLAST C: STRUČNA USAVRŠAVANJA RADIONIČKOG TIPA

S ciljem unapređenja rada odgajatelja, nastavnika i stručnih saradnika i lakše implementacije kurikularne reforme u odgojno-obrazovnim ustanovama Kantona Sarajevo, potrebno je organizirati stručna usavršavanja za manje grupe učesnika koja će biti radioničkog tipa i gdje će zainteresirani imati priliku kroz direktnu interakciju vježbati i učiti sadržaje koje će distribuirati svojim učenicima.

Ovaj je način rada produktivniji od plenarnih predavanja jer se lakše anticipira eventualni problem, prijedlog rješenja se iskomunicira i donosi odmah i jasno se definira šta je dobro za učenika i nastavnika. Ishod svake radionice treba da bude mjerljiv i primjenjiv u redovnoj nastavi.

OBLAST	Odgojno-obrazovni proces
TEMA	Izrade testova za provjeru znanja
CILJEVI	Upoznavanje učesnika s vrstama instrumenata za vrednovanje mjerljivih ishoda učenja i načinima njihove primjene kroz formativne i sumativne evaluacije.
METODE I TEHNIKE RADA	Plenarno i radionice
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Pedeset (50)
CILJANA SKUPINA	Nastavnici osnovnih i srednjih škola

OBLAST	Kurikularna reforma
TEMA	Ostvarivanje ishoda učenja kroz primjenu u Scratchu u nastavi Informatike
CILJEVI	Usvajanje osnovnih koncepata programiranja s fokusom na povećanje interesa i podizanje nivoa logičkog i apstraktnog razmišljanja kod učenika
METODE I TEHNIKE RADA	Plenarno i radionice
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Pedeset (50)
CILJANA SKUPINA	Nastavnici Informatike u osnovnim i srednjim školama

OBLAST	Razredna nastava – kurikularna reforma
TEMA	Kurikulum – način planiranja
CILJEVI	Demonstracija jednog nastavnog sata, prezentacija i primjeri nastavnih materijala, upoznavanje s načinima planiranja i programiranja
METODE I TEHNIKE RADA	Radionica
OPTIMALNI BROJ UČESNIKA	Dvadeset (20)
CILJANA SKUPINA	Nastavnici razredne nastave

OBLAST	Opservacija nastave u osnovnim školama Kantona Sarajevo
TEMA	<i>Teach Primary</i> metodologija
CILJEVI	Ovladavanje s <i>Teach Primary</i> alatima za opservaciju nastave u osnovnim školama
METODE I TEHNIKE RADA	Radionica i plenarno
OPTIMALNI BROJ UČESNIKA	Deset (10)
CILJANA SKUPINA	Zaposlenici JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo

OBLAST	Programiranje
TEMA	Kurikularna reforma – podučavanje prema ishodima učenja iz nastavnog predmeta Programiranje
CILJEVI	Učesnici će se upoznati s implementacijom nastavnih planova i programa s definiranim ishodima učenja za nastavni predmet Programiranje.
METODE I TEHNIKE RADA	Plenarno i radionice
OPTIMALNI BROJ UČESNIKA	Dvadeset (20)

CILJANA SKUPINA	Nastavnici
-----------------	------------

OBLAST	Medijsko komuniciranje
TEMA	Efikasno komuniciranje i odnosi s javnošću
CILJEVI	Učesnici će biti upoznati s elementima javnog nastupa i komunikacijskim strategijama s ciljem usavršavanja kompetencija iz medijske pismenosti i komunikacijskih vještina.
METODE I TEHNIKE RADA	Radionice
OPTIMALNI BROJ UČESNIKA	Dvadeset i četiri (24)
CILJANA SKUPINA	Zaposlenici JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo

OBLAST	Kurikularna reforma – Matematika
TEMA	Pisanje pripreme s definiranim ishodima učenja uz osvrt na mjesečni program rada za peti razred osnovne škole, Pisanje pripreme za prvi razred srednje škole, Kreativne ideje za realizaciju časova Matematike.
CILJEVI	Učesnici će usavršiti znanja i vještine za implementaciju nastavnih planova i programa s definiranim ishodima učenja za nastavni predmet Matematika.
METODE I TEHNIKE RADA	Radionica
OPTIMALNI BROJ UČESNIKA	Trideset (30)
CILJANA SKUPINA	Profesori razredne nastave i nastavnici koji izvode nastavu Matematike u petom razredu osnovne škole i prvom razredu srednje škole.

OBLAST	Kurikularna reforma – Društvo / Kultura / Religija
TEMA	Kreiranje projekta i pisanje složene pripreme po ishodima učenja
CILJEVI	Učesnici će napisati jednu složenu pripremu za cijeli mjesec kao projekt sa svim fazama koji ga čine kvalitetnim – planiranjem, provedbom, evaluacijom i diseminacijom s jasno osmišljenom projektnom temom, datim vremenskim razdobljem, jasno definiranim projektnim zadacima i projektnim aktivnostima kroz časove zasnovane na ishodima učenja u novembru.
METODE I TEHNIKE RADA	Radionica
OPTIMALNI BROJ UČESNIKA	Petnaest (15)
CILJANA SKUPINA	Profesori razredne nastave i nastavnici koji izvode nastavu Društvo / Kultura / Religija u petom razredu osnovne škole

OBLAST	Kurikularna reforma – Razredna nastava
TEMA	Savremene tehnike/strategije u nastavi
CILJEVI	Učesnici će znati primijeniti savremene strategije u primjeni nastavnih planova i programa definiranih na ishodima učenja. Saznat će kako vješto povezati nastavne predmete Prirodu i Bosanski jezik i književnost, Hrvatski jezik i književnost, Srpski jezik i književnost, ali i sve ostale nastavne predmete u petom razredu na kojima je moguće odabrane strategije koristiti.
METODE I TEHNIKE RADA	Plenarno i radionice

OPTIMALNI BROJ UČESNIKA	Trideset (30)
CILJANA SKUPINA	Nastavnici koji trenutno provode nastavu po NPP definiranom na ishodima učenja

OBLAST		Kurikularna reforma – Vjeronauka
TEMA		Opisno ocjenjivanje
CILJEVI		Učesnici će dobiti potrebna znanja o opisnom ocjenjivanju, povezivanju oblasti i ishoda učenja na bazi ključnih sadržaja koji su prethodno realizirani
METODE I TEHNIKE RADA		Radionice
OPTIMALNI BROJ UČESNIKA		Dvadeset (20)
CILJANA SKUPINA		Nastavnici koji trenutno provode nastavu po NPP definiranom na ishodima učenja u prvom razredu osnovne škole

OBLAST	Kurikularna reforma – Hemija
TEMA	Određeni projekt s akcentom na ishode učenja, indikatore i vrednovanje/ocjenjivanje
CILJEVI	Učesnici će usavršiti znanja i vještine za implementaciju nastavnih planova i programa s definiranim ishodima učenja s akcentom na pisanje pismene pripreme i vrednovanje/ocjenjivanje.
METODE I TEHNIKE RADA	Radionice

OPTIMALNI BROJ UČESNIKA	Trideset (30)
CILJANA SKUPINA	Nastavnici koji trenutno provode nastavu po NPP definiranom na ishodima učenja iz predmeta Hemija

OBLAST	Kurikularna reforma – Razredna nastava
TEMA	ERR – okvirni sistem za učenje i poučavanje, repertoar savremenih strategija rada
CILJEVI	Učesnici će biti upoznati s tri faze planiranja nastavnog sata: evokacija – razumijevanje značenja – refleksija
METODE I TEHNIKE RADA	Radionice
OPTIMALNI BROJ UČESNIKA	Dvadeset (20)
CILJANA SKUPINA	Nastavnici koji trenutno provode nastavu po NPP definiranom na ishodima učenja

OBLAST	Kurikularna reforma – Islamska vjeronauka
TEMA	Formativno praćenje i strategije za 1. razred osnovne škole i prijedlozi opisa postignuća na kraju prvog polugodišta za sva četiri nivoa usvojenosti ključnih sadržaja, Asistivne tehnologije u inkluzivnom obrazovanju.
CILJEVI	Učesnici će unaprijediti znanja o formativnom praćenju i strategijama za 1. razred osnovne škole, kao i o opisu postignuća na kraju prvog polugodišta za sva četiri nivoa usvojenosti ključnih sadržaja. Prisutni će na radionici imati priliku kreirati opisne ocjene po oblastima koristeći Bloomovu taksonomiju kao prijedlog zaključnih ocjena. Učesnici će saznati više o temi “Asistivne tehnologije u inkluzivnom obrazovanju” i o softveru <i>Boardmaker</i> , koji je prvenstveno namijenjen za rad s atipičnom djecom, ali se jako dobro može iskoristiti i za rad s tipičnom djecom u redovnoj nastavi.

METODE I TEHNIKE RADA	Radionice
BROJ UČESNIKA	Trideset (30)
CILJANA SKUPINA	Nastavnici koji trenutno provode nastavu po NPP definiranom na ishodima učenja

OBLAST	Vannastavne aktivnosti
TEMA	Obuka trenera i nastavnika za realizaciju škole planinarstva koja se realizira u sedmom razredu
CILJEVI	Obučiti trenere i nastavnike za realizaciju škole planinarstva za učenike koja se realizira u sedmom razredu. Upoznavanje nastavnika s eventualnim izazovima, problemima na terenu i načinu prevencije istih. Upoznavanje nastavnika s planom, programom i specifičnostima realizacije <i>Škole planinarstva</i> .
METODE I TEHNIKE RADA	Plenarno i radionice
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Pedeset (50)
CILJANA SKUPINA	Nastavnici osnovnih škola i treneri planinarstva

OBLAST	Vannastavne aktivnosti
TEMA	Značaj uvođenja šahovske sekcije u školama
CILJEVI	Edukacija voditelja šahovskih sekcija i dogovor za takmičenja

METODE I TEHNIKE RADA	Plenarno i radionice
BROJ UČESNIKA	Četrdeset i sedam (47)
CILJANA SKUPINA	Voditelji šahovskih sekcija osnovnih i srednjih škola i svi ostali zainteresirani nastavnici za vođenje šahovske sekcije

OBLAST	Razvoj učeničkih kompetencija
TEMA	Kritičko i kreativno mišljenje
CILJEVI	Fokus radionice je na primjeni kreativnih procesa u rješavanju problema. U poticajnom okruženju nastavnici će usvojiti temeljna znanja i vještine nužne za oblikovanje inovativnih rješenja za kompleksne profesionalne probleme, razvoj novih strategija i odlučivanje u savremenom školskom okruženju. Osim toga, kroz vježbe, simulacije i scenarije naučit će primijeniti praktične alate za poticanje individualne i grupne kreativnosti u radu s učenicima.
METODE I TEHNIKE RADA	Radionice
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Trideset (30)
CILJANA SKUPINA	Nastavnici maternjeg jezika i Likovne kulture osnovnih i srednjih škola

OBLAST	Kurikularna reforma
TEMA	Obuka timova za pisanje ishoda učenja u stručnim i tehničkim školama

CILJEVI	Obučiti nastavnike stručnih i tehničkih škola za pisanje ishoda učenja u svrhu implementacije ishoda učenja u svrhu njihove primjene u nastavnom procesu navedenih škola.
METODE I TEHNIKE RADA	Radionice
OPTIMALAN BROJ UČESNIKA	Do sedamdeset (70)
CILJANA SKUPINA	Nastavnici maternjeg jezika i Likovne kulture osnovnih i srednjih škola

OBLAST D: INDIVIDUALNA STRUČNA USAVRŠAVANJA

Značaj usavršavanja nastavnika kroz cjeloživotno učenje i obrazovanje predstavlja osnovnu pretpostavku za prilagodbu pojedinca današnjem društvu koji se stalno mijenja. To je posebno prisutno u oblasti odgoja i obrazovanja jer djeca i mladi, zahvaljujući modernim tehnologijama, prate trendove i iz generacije u generaciju zahtijevaju više i bolje standarde učenja i podučavanja. Zato je važno individualno usvajanja i usavršavanja kompetencija koje će pojedincima koristiti za njihov lični i profesionalni razvoj, ali, u konačnici, i za doprinos društvenoj zajednici.

JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja proveo je u maju 2022. godine istraživanja stavova odgajatelja, nastavnika i stručnih saradnika Kantona Sarajevo. Nalazi su pokazali zainteresiranost nastavnika za određene teme za stručna usavršavanja. Neke od predloženih tema bit će iskorištene za kolektivna stručna usavršavanja, a veliki broj tema preporučuje se za individualna usavršavanja. Nastavnici će svoja istraživanja predstaviti stručnim tijelima u svojim kolektivima: aktivima, odjeljenskim i nastavničkim vijećima. U tabeli ispod su nazivi oblasti i tema koje su predložili kolegice i kolege koji rade u odgojno-obrazovnim ustanovama Kantona Sarajevo.

PODRUČJA	TEMA
Oblast inkluzivnog obrazovanja	<ul style="list-style-type: none"> • Inkluzija u nastavi • Rad s nadarenom djecom • Rad u kombiniranom odjeljenju • Izrada IPP-a i IEP-a • Kako adekvatno prilagoditi nastavu djeci s IPP-om i IEP-om • Inkluzivna školska biblioteka • Asistivne tehnologije u radu s djecom s poteškoćama
Planiranje i primjena metoda koje osiguravaju diferencijaciju i individualizaciju odgojno-obrazovnog rada	<ul style="list-style-type: none"> • Nove strategije podučavanja • Nove tehnologije u lancu proizvodnje hrane • Higijena sporta • Rad na odgoju djece • Bosanski jezik i književnost u dijaspori • Inovacije u nastavi • Kreiranje zajednice za učenje • Učenje kroz igru, pjesmu i pokret • Igre za razvoj pažnje i motorike kod učenika od 6 do 10 godina. • Primjena <i>pametne table</i> • Primjeri obrazovnih praksi u uspješnim državama • Inovacije u nastavi – primjeri dobre prakse • Kreiranje didaktičkih materijala za učenike nižih razreda osnovne škole

	<ul style="list-style-type: none"> • Radionice koje se mogu primijeniti u učionici • Realizacija časova STEM učionice • Pisanje projekata • Konkretno metode i primjeri iz prakse u cilju poboljšanja kvaliteta nastavnog procesa.
<p>Nastavničko planiranje bazirano na ishodima učenja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Predmetni kurikulumi – kako u svakodnevnoj nastavi koristiti predmetne kurikulume • Savremeni pristupi u nastavi; nastavne aktivnosti usmjerene ka ishodima učenja • Kako napraviti kvalitetno test i bodovnu listu tog testa prema novoj kurikularnoj reformi • Pisanje pripreme po ishodima u nastavi stranih jezika
<p>Vannastavne aktivnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Planinarstvo • Takmičenja učenika • Šah
<p>Strategije za praćenja i procjenjivanje/vrednovanje napredovanja djece</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Formativno praćenje; nastava zasnovana na istraživanju • Opisno ocjenjivanje • Informalno vrednovanje učeničkog napredovanja • Ocjenjivanje i motivacija učenika • Uspostavljanje i usaglašavanje kriterija za ocjenjivanje u nastavi

<p>Zakoni, pravilnici, uputstva</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utjecaj računovodstvene profesije na odgajatelje, nastavnike i stručne saradnike • Pravilnik o inkluzivnom obrazovanju (detaljna obuka za sve stavke i obrasce koji sadrže specifične podatke o učenicima), zajedno s mobilnim stručnim timovima • Komparativne analize i primjena pozitivnih praksi u izdavaštvu • Standardi nastavničke profesije
<p>Informacione tehnologije u službi obrazovanja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Online</i> nastava • Alati za rad putem platforme • Ambijentna nastava, usavršavanje iz IKT oblasti, npr. primjeri informacijske i komunikacijske tehnologije <i>Edmodo, Moodle...</i> • Kreiranje aplikacija, programiranje, inovativna nastava • Korištenje dinamičkih matematičkih softvera • Tema iz oblasti 3D modeliranja
<p>Pedagoško-psihološke oblasti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikacija u školi • Rješavanje konflikata kod učenika • Šta je empatija i kako je razviti kod učenika nižeg uzrasta • Nova generacija učenika • Motivacija

	<ul style="list-style-type: none"> • Očuvanje mentalnog zdravlja • Njegovanje ljubavi za prenošenje znanja i vještina • Značaj komunikacije (nastavnik – učenik, roditelj, nastavnik) • Vršnjačko nasilje • Kritičko mišljenje • Kako motivirati učenike za sistematičnijem pristupu učenja u novom okruženju • Trening emocionalnih vještina • Održavanje koncentracije na satu
<p>Mentalno zdravlje</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utjecaj pandemije na zdravlje nastavnika • Opterećenje nastavnika u nastavnom procesu • Profesionalno sagorijevanje • Kako doprinijeti poboljšanju mentalnog zdravlja nastavnika • Prevencija profesionalnog sagorijevanja profesionalaca u obrazovanju • Mentalno zdravlje uposlenika • Socijalna zaštita i zdravstvo

OBLAST E: KOLEKTIVNA STRUČNA USAVRŠAVANJA NA NASTAVNIČKOM VIJEĆU

Stručna usavršavanja radnika na svim nivoima preduniverzitetskog obrazovanja predstavljaju jedan od glavnih elemenata za praćenje i unapređenje u svim segmentima odgojno-obrazovnog rada. Stručna usavršavanja na nastavničkom vijeću odvijaju se kontinuirano. Tu spadaju sve radionice, predavanja te ostali oblici edukacija u organizaciji osnovnih i srednjih škola Kantona Sarajevo.

PODRUČJE	TEMA	REALIZATOR
Reagirane u kriznim situacijama	<ul style="list-style-type: none"> • Prirodne katastrofe (zemljotresi, poplave, požari) • Saobraćajne nesreće velikih razmjera • Nesreće: smrt učenika, nastavnika i drugih radnika u školi • Nasilje, razbojnički napadi • Prijetnje: postavljanje bombe • Samoubistvo/suicid 	Prijedlog: nastavnici i stručne službe škole, roditelji, vanjski saradnici
Razvijanje karakternih snaga i vrlina	<ul style="list-style-type: none"> • Mudrost i znanje – kognitivna ili snaga svjesnog uma, odvažnost – emocionalna snaga koja uključuje korištenje volje za postizanje cilja uprkos vanjskim ili unutrašnjim preprekama ili poteškoćama, humanost – snaga međuljudskih odnosa koja uključuje pozitivan 	Prijedlog: psiholog, edukator, trener.

	<p>odnos prema drugima,</p> <p>pravednost – snaga pojedinca kroz snažnu i zdravu zajednicu,</p> <p>umjerenost – snaga karaktera koja nas čuva od ekstremnih oblika ponašanja,</p> <p>transcendentnost – snaga duhovnosti koja daje smisao životu i povezuje nas sa svim što nas okružuje.</p>	
<p>Razvijanje komunikacijskih vještina i timskog rada</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Saradnja nastavnika na nivou stručnih aktiva, u okviru svojih matičnih i drugih škola, općine, Kantona Sarajevo, • Komunikacija s roditeljima s akcentom na održavanje roditeljskih i informativnih sastanaka, • Kako timski izraditi i realizirati IPP i IEP, • Njegovanje otvorene 	<p>Prijedlog: nastavnici, stručne službe škole, vanjski saradnici (motivatori, glumci...)</p>

	komunikacije s djetetom.	
Nastavni i vannastavni proces	<ul style="list-style-type: none"> • Motivacija učenika za nastavu i vannastavne aktivnosti • Vannastavne aktivnosti zamijenjene aktivnostima koje se plaćaju • Kako pomoći djetetu da razvije dobru sliku o sebi? • Važnost jačanja dječijeg samopouzdanja • Empatija među učenicima 	Prijedlog: nastavnici, stručne službe škole, učenici, vanjski saradnici (motivatori, glumci, uspješni sportisti, književnici, muzičari...)

OBLAST F: KONFERENCIJE O OBRAZOVANJU U SVIJETU

Na prijedlog uvažene ministricice Naide Hota-Muminović ovim Katalogom obuhvaćena je i cjelina F): Konferencije o obrazovanju u svijetu. Ministrica je ovu inicijativu obrazložila stavom da nastavnici u Kantonu Sarajevo zaslužuju najbolja stručna usavršavanja, ali i mišljenjem da, ukoliko želimo postići odlične obrazovne ciljeve, moramo i trebamo slijediti svjetske standarde i primjere i učiti od najboljih. Usvojeni sadržaji, materijali, nove ideje i prakse distribuirali bi se svim nastavnicima preko JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo. Prema preporuci ministricice Hota-Muminović, Institut je uradio internet-istraživanje i preporučuje sljedeće konferencije u svijetu:

Vrsta konferencije	Ciljevi	Veb-stranica	Datum	Informacije	Mjesto

<p>Međunarodna konferencija o novim trendovima u obrazovanju</p> <p>Međunarodna konferencija o praksi obrazovanja odraslih</p>	<p>Međunarodna konferencija o praksi obrazovanja odraslih i cjeloživotnom učenju dočekuje stručnjake i studente iz svijeta kako bi razgovarali o trendovskim temama i prepustili se raspravama na visokoj razini. Ova konferencija pomoći će da se pokrenu mreže, upoznaju profesionalci koji će predstaviti svoje ideje.</p>	<p>https://internationalconferencealerts.com/eventdetails.php?id=1870008</p>	<p>15. septembar</p>	<p>info@internationalconferencealerts.com</p>	<p>Toulouse, Francuska</p>
<p>Međunarodne konferencije o računarstvu, e-učenju i informacionim tehnologijama</p>	<p>Cilj Međunarodne konferencije o računarstvu, e-učenju i informacionim tehnologijama jeste da dovede vodeće profesionalce, studente i praktičare u</p>	<p>https://internationalconferencealerts.com/eventdetails.php?id=2094732</p>	<p>3. oktobar</p>	<p>info@internationalconferencealerts.com</p>	<p>Cannes, Francuska</p>

	<p>jednu fazu kako bi razgovarali o aktuelnim temama. Ove diskusije pomoći će da se kreira mreža, istraže nova područja. Učešćem na ovim konferencijama otvara se mogućnost unapređenja i stjecanja novih kompetencija.</p>				
<p>Međunarodna konferencija o podučavanju, obrazovanju i učenju</p>	<p>Međunarodna konferencija o podučavanju, obrazovanju i učenju dočekuje stručnjake i studente iz svijeta kako bi razgovarali o trendovskim temama i prepustili se raspravama na visokoj razini. Ova konferencija pomoći će da se pokrene mreže, upoznaju profesionalci koji će</p>	<p>https://internationalconferencealerts.com/eventdetails.php?id=2033728</p>	<p>17. oktobar</p>	<p>info@internationalconferencealerts.com</p>	<p>Stockholm, Švedska</p>

	predstaviti svoje ideje.				
Međunarodna konferencija o naprednim instrukcijama i učenju	Cilj Međunarodne konferencije o naprednim instrukcijama i učenju jeste da vodeće profesionalce, studente i praktičare dovede u jednu fazu kako bi razgovarali o trendovima i temama. Ove će diskusije pomoći da se kreira mreža, istraže nova područja i steknu nove kompetencije u profesiji.	https://internationalconferencealerts.com/eventdetails.php?id=2095777	2. novembar	info@internationalconferencealerts.com	Gothenburg Švedska
Međunarodna konferencija o novim trendovima u obrazovanju	Glavna svrha Međunarodne konferencije o novim trendovima u obrazovanju: podučavanje, učenje i tehnologija jeste da okupi profesionalce, stručnjake,	https://internationalconferencealerts.com/eventdetails.php?id=2041771	22. novembar	info@internationalconferencealerts.com	Graz, Austrija

	akademike i naučnike da razgovaraju o svojoj stručnosti za bolju saradnju u ovoj oblasti.				
Međunarodna konferencija o budućnosti obrazovanja	Međunarodna konferencija o budućnosti obrazovanja spremna je za detaljnu diskusiju o raznim temama. Ovi događaji dočekat će profesionalce, istaknute ličnosti, studente i istraživače širom svijeta kako bi donosili odluke na visokom nivou. Bavit će se svim aspektima, rješenjima i perspektivama. To će dati pravu predstavu o trenutnom statusu svih nacija na terenu.	https://internationalconferencealerts.com/eventdetails.php?id=1895812	29. decembar	info@internationalconferencealerts.com	Salzburg, Austrija
	Etička pitanja u obrazovanju,	https://conferenceindex.org	20. 5. - 21. 5. 2024.	International Conference on Educational	Tallinn, Estonija

<p>Međunarodna konferencija o kvalitetu u obrazovanju u osnovnim školama</p>	<p>obrazovanje u multikulturalnom društvu, učenje putem različitih medija, poboljšanje učenja i dodiplomskog iskustva, obrazovanje na daljinu i e-učenje, globalni i održivi razvoj za obrazovanje. Novi modeli učenja i poučavanja.</p>			<p>Quality and Primary Education ICEQPE on May 20-21, 2024 in Tallinn, Estonia (conferenceindex.org)</p>	
--	--	--	--	---	--